



SBBTARIM

DERGİSİ



II. KÜRESEL TARIM FORUMU

19-20
TEMMUZ
2023

SAMSUN

II. GLOBAL
AGRICULTURAL
FORUM
19-20 JULY
2023

İbrahim YUMAKLI
Tarım ve Orman Bakanı

“

30 milyar dolarlık ilave ihracatla birlikte Avrupa'nın en büyük tarımsal gücü olurken dünyanın en büyük 10. tarım ekonomisi olmayı başardık. **Sf.9**

Mustafa DEMİR

Samsun Büyükşehir Belediyesi Başkanı

“

Biz genelde üretim dediğimizde sanayi üretimi evet bunu çok kullanırız ama asıl üretimin topraktan olan üretim olduğunu da unutmamak lazımdır. **Sf.9**



SBBTARIM

DERGİSİ

Samsun Büyükşehir Belediyesi

Adına Sahibi

Mustafa DEMİR

Yazı İşleri Müdürü

Dr. Ali KORKMAZ

Yayın Koordinatörü

Hicran Çıkiş KANCA

Haberler

Hande ALAN

Enver DEMİRHAN

Yönetim ve Yazışma Adresi

Pazar Mah. Necip Bey Cad.

No:35 55020 İlkadım / SAMSUN

Tel: +90 (362) 431 60 90

Faks: +90 (362) 431 15 78

**Samsun Büyükşehir Belediyesi
Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı**

tarafından 4 ayda bir yayımlanan
sbbtarım dergisi yaygın süreli yayındır.

Görsel Tasarım

Samsun Büyükşehir Belediyesi

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı

Basın Birimi tarafından hazırlanmıştır.

Yazıların içeriğinden yazarları sorumludur.

Kaynak gösterilmesi koşuluyla

alıntı yapılabilir.

İçindekiler



6

**KÜRESEL TARIM
FORUMU**

22

**KOOPERATİF TARIM
VE KADIN**

28

**BAL ARISI
VİRÜSLERİ**



32

**SU YAŞAMIN ÖNEMLİ
TEMEL TAŞIDIR**



38

**ZERDEÇALIN
MUHTEŞEM
FAYDALARI**



44

**FLAKE
YEMLERİ**

34

**HASAT ZAMANININ
ÖNEMİ**

40

**UYUZ
PARAZİTİ**

46

HABERLER

36

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
İLE MÜCADELEDE
ÖNCELİKLE MAHALLE
MUHTARLARININ
FARKINDALIK VE BİLGİ
DÜZEYİNİN ARTTIRILMASI**

42

**AİLE
ÇİFTÇİLİĞİ**

TARIMIN
KALBİNDEYİZ
Samsun





Saygıdeğer Samsunlular, Tarım Sektörü Paydaşları

Tarım Belediyeciliği adına yayınlanan dergimizin 7. sayısı ile karşınızdayız. Yoğun geçen çalışmalarımız içerisinde önemli bir yere sahip olan tarım konusunda da ilklere imza atmaya devam ediyoruz. Önemli tarım potansiyeline sahip olan ilimizde uluslararası katılımlı olarak II. Küresel Tarım Forumunu başarıyla gerçekleştirdik. Yerli ve yabancı katılımcıların olduğu ve iki gün süren Forumda tarımsal konular enine boyuna tartışılmıştır. Özellikle küresel iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin nasıl giderileceğine dair görüşler beyan edilmiştir.

Tarım ve Orman Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı'nın açılışa katılım sağladığı, II. Küresel Tarım Forumu yerli/yabancı yerel yöneticileri ve akademisyenleri bir araya getirmiştir. Organizasyonda tarım ekonomisi ve finansman yönetimi, örtü altı yetiştiriciliği ve tıbbi aromatik bitkiler, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği, kuraklık ve su yönetimi, tarımsal eğitim ve dijital tarım konuları ele alınmıştır. Konusunda uzman öğretim üyeleri tarafından tarımsal konulardaki çağdaş yaklaşımlar ve güncel uygulamalar aktarılmıştır. İklim değişikliği sürecinden etkilenen tarım sektöründe yaşananlar ve çözüm yolları başta olmak üzere 20 ana konu gündemde olmuştur. Tarım alanında dünya genelinde önemli aktörleri bir araya getiren bu etkinlikte, tarım sektörünün geleceği ve sürdürülebilirliği hakkında önemli konular tartışılmıştır.

Agricities oluşumu ve II. Küresel Tarım Forumu tarımsal sorunlara dikkat çekmenin bir platformu olma yolunda atılan bir adımdır. Forumun Samsun'da düzenlenmesi aynı zamanda ulusal tarımsal kalkınmanın da odak noktası olma yolunda önemli bir çalışma olarak tarihte yerini alacaktır. Bizler de Büyükşehir Belediyesi olarak hem şehrimizdeki çalışmalarımızda hem de üyesi olduğumuz uluslararası yerel yönetim birlikleriyle attığımız somut adımlarla bugüne dek üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirdik. Getirmeye de devam ediyoruz. Teknolojik ve birçok üretimi destekleyecek yeni finans, işletme modelleri, topraklı ve topraksız tarım dahil olmak üzere bütün alanlarla ilgili bir iletişim platformunu iki gün boyunca Samsun'da yaşattık. Bu bizim için çok önemlidir.

Değerli Üreticilerimiz,

Samsun, Türkiye'nin büyük ve çok çeşitli bir üretim havzasıdır. Şehrimize tarımsal alanda destek olmak amacıyla hem bitkisel hem de hayvansal üretime katkı sunan çok önemli projeler hayata geçirdik. Tarım bizim vazgeçilmezimiz olup bundan sonraki süreçte de yeni çalışma ve projelerle Samsunlu üreticilerimize katkı sunmaya devam edeceğiz. "Tarımsal Üretim Artışında Üreticilerimizin Yanındayız" diye önelediğimiz üreticilerimize yönelik faaliyetlerimizi geliştireceğiz. Çünkü Büyükşehir Belediyesi olarak biliyoruz ki; "Tarımın Geleceği, Samsun'un Önceliği"...


Mustafa DEMİR
Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı

KÜRESEL TARIM FORUMU



Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından organize edilen ve iki gün sürecek Agricities (Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği) 2023 yılı Yönetim Kurulu Toplantısı ve 2'nci Küresel Tarım Forumu başladı. Toplantının açılış bölümüne katılan Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, "Türkiye olarak son 21 yılda tarım alanında çok önemli başarılar elde ettik" dedi. Programda konuşma yapan Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir ise tarımsal üretimin önemine dikkat çekerek "Biz genelde üretim dediğimizde sanayi üretimi evet bunu çok kullanırız ama asıl üretimin topraktan olan üretim olduğunu da unutmamak lazımdır" dedi.

Samsun Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı koordinesinde düzenlenen 2'inci Küresel Tarım Forumu akademisyenleri ve yerel yöneticileri bir araya getirdi.



Agricities (Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği) 2023 yılı Yönetim Kurulu Toplantısı ve 2'inci Küresel Tarım Forumu, Ömer Halisdemir Çok Amaçlı Salon'da gerçekleştirilen açılış programıyla başladı. Programa Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Samsun Valisi Doç. Dr. Zülkif Dağlı, AK Parti Samsun Milletvekilleri Mehmet Muş, Orhan Kırçalı, Ersan Aksu, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği Başkanı olan Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Hilmi Güler, Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem Yüce, Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, Kamerun, Somali, Azerbaycan, Makedonya'dan gelen

temsilciler, il müdürleri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve akademisyenler katıldı.

SON 21 YILDA TARIM ALANINDA ÇOK ÖNEMLİ BAŞARILAR ELDE ETTİK

Programda konuşma yapan Bakan Yumaklı, Türkiye'ye bu yıl 50 milyona yakın turist geldiğine dikkat çekerek "Bugünü konuşacak olursak Türkiye olarak bizler 85 milyon nüfusumuzu 50 milyon turistimizi ülkemize herhangi bir sebeple gelip geçen ve uğrayanda dahil olmak üzere çok ciddi bir nüfusun gıda ihtiyacını karşılıyoruz. Bunun yanı sıra ilaveten 30 milyar dolarlık bir ihracat rakamına ulaşmış durumdayız. Hem gıda arz güvenliğini sağlamamızı hem de ülke olarak bizim tarım sektörüne bakışımız en azından belli konularda artık fark oluşturmaya başladı. Bizler bakanlık olarak tarım sektörünün geliştirilmesi için rekabet gücünün artması için etkin politikalar oluşturmamızın gayreti içerisindeyiz. Biz değişkenlere yeni normal adını verdik. Yani sadece tek bir olayı herhangi bir sektörü etkiler olarak göremeyiz. Tarım sektörü için konuşacak olursak Covid-19'un yeni normalin önemli unsurlarından bir tanesi olduğunu söyleyebilirim. Nüfus artışının yeni normalin önemli unsurlarından birisi olduğunu söyleyebilirim" diyerek sözlerine şöyle devam etti:

"Türkiye olarak son 21 yılda tarım alanında çok önemli başarılar elde ettik. Tarımla ilgili 15 kanun yürürlüğe girdi. Çünkü sektörünüzü yasal düzenlemeler ile birlikte güçlendirmeniz gerekmektedir. Çiftçilerimize reel rakamla bugünkü rakamla söylersek 841 milyar liralık tarımsal destek ödemesi yapılmıştır. Yaklaşık bin 200 baraj ve gölet inşa edilerek 22 milyon dekar alan ilaveten sulamaya açılmıştır. Kırsal kalkınma alanında da yaklaşık 100 bin projeye 90 milyona yakın bir destek sağlanarak kırsal kalkınmada güçlenmesine hükümet olarak destek vermiş olduk. Bu çalışmalarla birlikte 30 milyar dolarlık ilave ihracatla birlikte Avrupa'nın en büyük tarımsal gücü olurken dünyanın en büyük 10. tarım ekonomisi olmayı başardık."

SAMSUN TAM BİR ÜRETİM ÜSSÜ

Samsun Valisi Doç. Dr. Zülkif Dağlı da yaptığı konuşmada Samsun'un tam bir üretim üssü olduğunu belirterek "Bereketli topraklar üzerinde bulunuyoruz. Tarımsal üretime baktığımızda 3 tane büyük ovamız vardır. Bafra, Vezirköprü ve Çarşamba Ovalarımızda ülkemizin üretimine damga vuran üretim tarzımız vardır. Pek çok sebze ve meyve türünde Türkiye'de birinciyiz. Çeltikte Türkiye'de ikinci, fındıkta ülkemizin üretiminin yüzde 17'sini karşılamak suretiyle ikinciyiz. Birkaç yıla kadar



birinci sıraya geleceğimizi düşünüyoruz. Deniz balıkçılığında Türkiye’de birinciyiz. Yetiştirme balıkçılığında önemli bir noktadayız. Bunlara baktığımızda tarımda ne kadar önemli olduğumuz anlıyoruz” dedi.

SAMSUN TÜRKİYE’NİN ÖNEMLİ BİR ÜRETİM HAVZASI

Programda konuşma yapan Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir ise tarımsal üretimin önemine dikkat çekerek “Biz genelde üretim dediğimizde sanayi üretimi evet bunun çok kullanırız ama asıl üretimin topraktan olan üretim olduğunu da unutmamak lazımdır. Bu üretim olmadan diğer hiçbir üretimin işe yaramadığı günlere dünya gelebilir. Samsun, Türkiye’nin ikinci büyük ve çok çeşitli bir üretim havzasıdır. Endüstri ürünleri üretim noktasında tarımsal alanda önemli bir üretim havzasıdır. Kanatlı hayvan üretimi noktasında önemli bir merkezdir. 400 bine yaklaşan büyükbaş hayvancılıkla beraber Türkiye’nin önemli bir üretim havzasıdır. Manda üretimi 20 binin üzerindedir. Manda sayısında Türkiye’de açık ara birinci sıradadır. Su ürünlerinde çok önemli bir üretim merkezidir. Samsun tarımsal anlamda çok önemli bir birikime, çok önemli bir sektörel gelişime çok hızlı bir şekilde yürüyor. Samsun için çok önemli bir organizasyonu gerçekleştiriyoruz. İki gün süresince tarımla ilgili birçok konu ele alınıp, fikir alışverişinde bulunulacak. Bu çalışmayı çok önemsiyoruz” diye konuştu.

DÜNYADA GÜNDEM TARIM

Programda konuşma yapan Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği Başkanı olan Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay ise tarımın dünyada şu anda en önemli gündem olduğunu belirterek “Tahıl koridorunun açık tutulması şu anda sadece bölgede değil tüm dünyada takip edilen bir gerçektir. Özellikle Büyükşehir Yasası’ndan sonra belediyeler artık tarımın ayrılmaz bir parçası haline geldiler. Benim şehrim Konya 42 bin kilometrekare büyüklüğü ile hep ifade edildiği gibi Hollanda büyüklüğünde bir şehirdir. İnsanımızın büyük bir kısmı tarımdan gelirini elde etmektedir. Konya Büyükşehir Belediyesi olarak atıl arazilerin tarıma kazandırılması çerçevesinde suya, kuraklığa dayanıklı yerli tohumlar yapmış olduğumuz üretimin hasadını gerçekleştirdik” şeklinde konuştu.

Organizasyonda tarım ekonomisi ve finansman yönetimi, örtü altı yetiştiriciliği ve tıbbi aromatik bitkiler, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği, kuraklık ve su yönetimi, tarımsal eğitim ve dijital tarım konuları ele alınmıştır. Konusunda uzman öğretim üyeleri tarafından tarımsal konulardaki çağdaş yaklaşımlar ve güncel uygulamalar aktarılmıştır. İklim değişikliği sürecinde etkilenen tarım sektöründe yaşananlar ve çözüm yolları başta olmak üzere 20 ana konu gündemde olmuştur.



İbrahim YUMAKLI

Tarım ve Orman Bakanı



30 milyar dolarlık ilave ihracatla birlikte Avrupa'nın en büyük tarımsal gücü olurken dünyanın en büyük 10. tarım ekonomisi olmayı başardık.

**Doç Dr. Zülkif DAĞLI**

Samsun Valisi



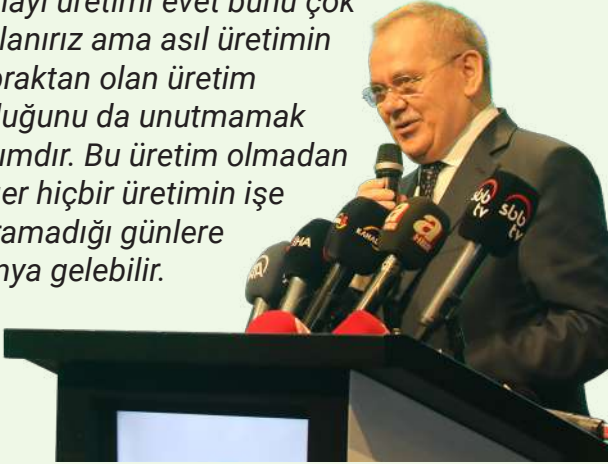
Tarım üretime baktığımızda 3 tane büyük ovamız vardır. Bafra, Vezirköprü ve Çarşamba Ovalarımızda ülkemizin üretimine damga vuran üretim tarzımız vardır.

**Mustafa DEMİR**

Samsun Büyükşehir Belediyesi Başkanı



Biz genelde üretim dediğimizde sanayi üretimi evet bunu çok kullanırız ama asıl üretimin topraktan olan üretim olduğunu da unutmamak lazımdır. Bu üretim olmadan diğer hiçbir üretimin işe yaramadığı günlere dünya gelebilir.

**Uğur İbrahim ALTAY**

Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanı ve Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği Başkanı



Tarım dünyada şu anda en önemli gündemdir. Özellikle Büyükşehir yasasından sonra Belediyeler artık tarımın ayrılmaz bir parçası haline geldiler.



Prof. Dr. Metin TURAN

Yeditepe Üniversitesi
Tarım Ticareti ve
İşletmeciliği Bölümü



Tarımsal üretimde tahmin yerine ölçülebilir, izlenebilir ve sürdürülebilir bir yaklaşıma gereksinim vardır. Aksi halde üretim ve verim kayıpları artarak devam edecektir.

Prof. Dr. Mehmet BOZOĞLU

Ondokuzmayıs Üniversitesi
Tarım Ekonomisi Bölümü



Kurumlar arası iletişim güçlendirilerek tarımsal desteklemeler ve işlemlere de etki düzeyi artırılmalıdır.

Özcan TÜRKOĞLU

BM Gıda ve Tarım
Örgütü FAO



Tarımsal üretimde planlı sürece geçilmesi durumunda verimlilik artacaktır.

Doç. Dr. Salih GÜRBÜZ

Necmettin Erbakan
Üniversitesi



Gerek ülkemizde gerek dünyada pandemi sürecinde tıbbi ve aromatik bitkilerin tüketimi artmıştır. Buna bağlı olarak da üretiminde de artış yaşanmaktadır. Ülkemiz tarım sektörünün de bu sürece uygun olarak tıbbi bitki üretim sürecinde etkin rol alması sağlanmalıdır.

Doç. Dr. Bülent KÖSE

OMÜ Ziraat Fakültesi
Bahçe Bitkileri Bölümü



Karadeniz Bölgesinde ürün çeşitliliğine katkı sağlamak ve katma değeri yüksek ürün üretmek amacıyla Kokulu Üzüm başta olmak üzere bağcılığın yaygınlaştırılması yararlı olacaktır.

Dr. Mehmet TÜTÜNCÜ

OMÜ Ziraat Fakültesi
Bahçe Bitkileri Bölümü



Örtüaltı kesme çiçek yetiştiriciliği konusunda bölgede alternatif üretime örnek olmak anlamında yapılan çalışmalar meyvesini vermiş ve süs bitkilerinde umut verici gelişmeler yaşanmaktadır. Küresel iklim değişikliği de dikkate alınarak kesme çiçek sektörünü geliştirmek ülke tarımına yerelden katkı sağlamak anlamında yararlı olacaktır.

Doç. Dr. Mehtap Özbakır ÖZER

Karadeniz Tarımsal
Araştırma Enstitüsü



Kışlık sebze yetiştiriciliğinde ülkemizde birinci sırada olan Samsun'da katma değeri yüksek ürün eldesi için hasat sonrası kayıpların engellenmesi ile sebzeye dayalı tarımsal sanayinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Prof. Dr. Selim AYTAÇ

OMÜ Kenevir Araştırma Enstitüsü



Dünyada yükselen trend olan kenevir yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması daha yeşil bir dünya oluşturmak yanında tıbbi kullanımının yaygınlaşmasının sağlanması, lif yanında daha yüksek değere sahip olan kenevir katma değeri yüksek bir ürün olarak ülke tarımına katkı sağlayacak umut verici bir bitki olacaktır.

Numan BALABAN

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Muhtarlık İşleri Dairesi Başkanı



Yörelere iklim ve toprak yapısı dikkate alınarak tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılarak üretici gelir kaynaklarının artırılması teşvik edilip desteklenmelidir.

Bülent HAKİ

Erzurum Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı



Hayvancılık başta olmak üzere bitkisel üretimle birlikte ülkemizin tarımının gelişmesi amacıyla tüm tarımsal kamu kurum ve kuruluşlarının inisiyatif kullanması yanında özellikle belediyelerin ilgili kurumları eliyle proje uygulanarak ve kaynak kullandırılarak önemli gelişmeler yaşanabilecektir. Bu amaçla kaynakların ortak hedef doğrultusunda planlı ve programlı kullanımının sağlanması gerekmektedir.

Prof. Dr. Mehmet Akif YÖRÜK

OMÜ Veteriner Fakültesi Zootehni ve Hayvan Besleme Bölümü



Büyükbaş hayvancılıkta ülkesel bazda hatta ülke içinde bölgesel bazda sorunların gerçekçi olarak ortaya konulması ve sorunların çözümünde gerekli eylemlerin kararlı bir şekilde uygulanması gerekmektedir.

Doç. Dr. Habip MURUZ

OMÜ Veteriner Fakültesi Zootehni ve Hayvan Besleme Bölümü



Manda yetiştiriciliğinde; katma değeri yüksek manda ürünlerinin yetersizliği, tüketici talebinin düşük olması, sağlam mandaların beslenmesi için rasyon formülasyonu yeterli düzeyde olmaması, kasaplık erkek manda besiciliğinin yeterince gelişmemiş olması nedeniyle bu konularda araştırma ve uygulama çalışmaları yürütülmelidir.

Prof. Dr. Zeki ACAR

OMÜ Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü



Hayvancılığın temel girdisi olan yem bitkileri yetiştiriciliği konusunda artan maliyetlerin düşürülmesi amacıyla destekleme çalışmalarının artırılması, yeni çeşit ve tohumluk geliştirme noktasında özellikle kurağa dayanıklı ürün çalışmalarının hızlandırılması, ekim nöbeti ve ürün planlaması yapılması, ekim alanlarının azalmasının önüne geçmek amacıyla tarım arazileri ve meraların amaç dışı kullanımının önlenmesi gerekmektedir.

Prof. Dr. Yusuf DEMİR

OMÜ Ziraat Fakültesi
Tarımsal Sulama
Bölümü



Küresel iklim değişikliği yöresel bazda zaman zaman kuraklık veya aşırı yağışlar olarak kendisini hissettirmekte olduğundan üretici ve araştırmacıların meteorolojik verileri iyi okumaları ve bu durumda nasıl bir üretim yapılabileceğinin çalışmasını birlikte yürütmeleri ön koşuldur.

Dr. Mücahit Sami KÜÇÜKTIĞLI

Agricities Genel
Sekreteri



Tarım sektörü, üretim, gıda güvenliği ve beslenme, değişen iklim koşulları, çevresel bozulma, kara ve deniz biyoçeşitliliğinin kaybı ve uluslararası tarımsal emtia piyasalarının fiyat dalgalanması ile ilgili sayısız zorlukla karşı karşıya kalsa da, modern teknolojilerin, tarımda kullanımının yaygınlaşması tarımı bilgi odaklı hale getirmiştir.

Serkan AKÇA

Balıkesir Büyükşehir
Belediyesi Kırsal
Hizmetler Daire Başkanı



Entansif tarım yanında dünyada yükselen trend olarak insanlara psikososyal destek sağlamak, tarımsal sektörel farkındalık yaratmak ve kısmen de olsa üretim sürecine katkı sağlamak amacıyla ticari olmayan kentsel tarım uygulamaları yaygınlaştırılarak desteklenmelidir.

Ömer Lütfü ERSÖZ

Agricities Eğitim
Koordinatörü



Geleneksel üretim yöntemleri yanında proaktif davranış modellerinin geliştirilmesi karlılığı artırıp iklimsel değişikliğin vereceği zararların minimize edilmesine olanak tanıyacaktır.

Prof. Dr. Süleyman SOYLU

Selçuk Üniversitesi
Ziraat Fakültesi Tarla
Bitkileri



Sulama suyu yönetiminde etkinliğin artırılması tüm dünyada önemli bir konu olup elektronik ve yazılım sistemlerinin gelişmesiyle birlikte bu alanda veri ve bilgi kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır.

Prof. Dr. Eyüp Selim KÖKSAL

OMÜ Ziraat Fakültesi
Tarımsal Mekanizasyon
Bölümü



Akıllı tarım uygulamaları tarımın her sahasında kullanılarak araştırma ve üretim çalışmalarında etkin ve yaygın bir şekilde kullanılmalıdır. Özellikle kaynakların etkin kullanımı, "minimum masraf / maksimum performans" ilkesine uygun çalışmalara hız verilmelidir.

Dr. Ali KORKMAZ

Samsun Büyükşehir
Belediyesi Tarımsal
Hizmetler Dairesi
Başkanı



Arıcılığın önemli bir sektör haline gelmesi katma değeri yüksek arı ürünleri üretiminden geçmektedir.

Prof. Dr. Hüseyin Ö.SİVRİTEPE

Konya Gıda ve Tarım
Üniversitesi



Artan dünya nüfusunun gıda gereksiniminin giderilmesi amacıyla emek yoğun işlerin dijital tarım araçları ile kontrol altına alınarak yapılması maliyeti düşürücü ve verimi artırıcı katkı sağlayacaktır.

Ahmet Mekin TÜZÜN

Ankara Büyükşehir
Belediyesi Kırsal
Hizmetler Daire Başkanı



Küresel iklim değişikliği gıda güvenliğine olumsuz etkide bulunmakta olduğundan dolayı yağmur hasadı, damlama sulama, dijital sistemlerle su tüketiminin kontrollü yapılması gibi tekniklerin yaygınlaşması çalışmalarına hız verilmelidir.

Salih KÜKREK

Gebze Teknik Üniversitesi



Araştırmacı kurumların ortaya koyduğu yöntem ve araçların yaygınlaşması amacıyla ilgili kurumların kaynak ve destek sağlayarak yaygınlaşmasına katkı sunmaları gerekmektedir.

Dr. Kürşad ÖZBEK

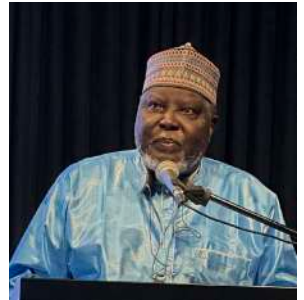
Türkiye Milli Botanik
Bahçesi Teknik
Koordinatörü



Küresel iklim değişikliği yanında türlerin yok olmasını engellemek amacıyla bitkisel ve hayvansal genetik kaynaklarımızın korunması amacıyla çalışmalara hız ve destek verilmelidir.

Mborong Venasius BONGLCIYUNG

Kamerun Kumbo
Belediye Başkanı



Dünya tarımına entegrasyon konusunda önemli bilgiler edindiğimiz için 2. Küresel Tarım Forumu düzenleyicilerini kutluyorum. Ülkemizin gelişmesi konusunda önerilen üretim yöntemleri ve iklim değişikliğinden en az etkilenme uygulamalarını hayata geçireceğiz.

Mohamed Ahmed DİRİE

Somali Mogadişu
Belediye Başkan
Yardımcısı



Önemli bir tarım kenti olan Samsunda düzenlenen 2. Küresel Tarım Forumunda ülkemiz tarımını kalkındırmada yeni bilgiler edindiğimiz için mutluyuz. Kendimize örnek olarak seçtiğimiz ve özelde Samsun tarımının bize yeni ufuklar açtığını yerinde gözlemlene imkanı bulduk.

2. KÜRESEL TARIM FORUMUNDA ÖNE ÇIKANLAR

21-23 Mart 2017 tarihinde Konya Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleşen Uluslararası Tarım Şehirleri Konferansında doğan fikir doğrultusunda 24 Haziran 2019 tarihinde kurulan Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği (Agricities), tarım sektöründe önemli yeri olan şehirlerin bir araya geldiği bir uluslararası özellikle bir birliktir. Kuruluşundan bugüne değin katılımlarla birlikte gittikçe genişleyen ve yaygınlaşan bir kuruma dönüşmüştür. Bundan sonraki süreçte de tarımın önemi ve gerekliliğine dikkat çekerek çalışmalarını yürütecek bir vizyon ve misyona sahiptir.

Türkiye’de kurucu 13 Büyükşehir Belediyesi (Balıkesir, Bursa, Denizli, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, Kahramanmaraş, Kocaeli, Konya, Ordu, Sakarya, Samsun ve Şanlıurfa) yanında Azerbaycan, Afganistan, Bosna Hersek, Filistin, Irak, Kenya, Sudan, Tacikistan ve Ukrayna belediyelerinden de üyelerin olduğu Birlik, sürdürülebilir tarım, gıda güvenliği ve sağlıklı toplum konularında çalışmalarını yürütmektedir.

Birlik, su yönetimi, iklim değişikliği, kuraklık ve sıfır atık konularında farkındalık oluşturma üzere çalışmalarda bulunmakta olup bunun yanında tarımda gerçekleşen iyi uygulamaların üye ülke belediyelerine transfer edilmesini; teknolojik gelişmelerin paylaşılmasını ve belediyeler arası aktarımla kapasite gelişimini amaçlamaktadır.

Konya merkezli Birliğe üye olunmasıyla tarım, gıda güvenliği ve lojistik konularında iş birliği faaliyetlerinin artırılacağı, birlik üyesi ülke ve belediyelerle ortak projeler geliştirilmesi beklendiğinden, söz konusu birliğe üye olunması Türkiye Belediyeler Birliği tarafından desteklenmektedir.

Gelinen süreçte tarıma, sorunlara ve çözüm önerilerine dikkat çekmek amacıyla Küresel Tarım Forumu düzenleme etkinliği yürütmektedir. Bu kapsamda ikincisinin düzenlendiği Samsun’da da önemli mesajların ortaya çıkmasına ve paydaşların yararlanmasına sunmuştur. 19-20 Temmuz 2023 tarihlerinde iki gün boyunca tarımın enine boyuna tartışıldığı, uzmanlarından sektörel bazda son yıllarda yaşanan gelişmeler ve çözüm önerilerinin sunulduğu bir tartışma ve bilgi paylaşımı gerçekleştirilmiştir.

Tarım ve şehirler arasındaki ilişki, günümüz dünyasında giderek daha önemli hale gelmektedir. Dünya nüfusunun hızla artmasıyla birlikte, gıda üretimi ve güvenliği de ön plana çıkmaktadır. Tarım, sadece insanların beslenmesini sağlamakla kalmakta, aynı zamanda ekonomik büyümeyi, çevresel sürdürülebilirliği ve sosyal kalkınmayı da etkilemektedir. Bu nedenle, tarım sektörünün sektörel işbirliği içinde olması ve sürdürülebilir çözümler üretmesi büyük önem taşımaktadır.



Agricities toplantısı; bu konuları ele almak, en iyi uygulamaları ve deneyimleri paylaşmak ve gelecekteki iş birliklerini teşvik etmek için bir platform sağlamaktadır. Samsun'da bir araya gelen uzmanlar, araştırmacılar, politika yapımcılar ve uygulayıcılar, tarım ve şehirler arasındaki ilişkinin önemini vurgulamak ve ortak çözümler bulmak için bir fırsat yakalamaktadırlar. Bu toplantının amacı; tarımın şehirlerin sürdürülebilir gelişimine nasıl katkıda bulunabileceğini keşfetmek ve bu alanda ilerlemeyi teşvik etmektir. Tarım sektörünün teknolojik inovasyonlarla birlikte daha verimli, çevre dostu ve kaynakları etkili kullanan bir hale gelmesi gerekmektedir. Bu aynı zamanda gıda üretiminin artırılması, kentsel tarımın teşvik edilmesi ve yerel bazda tarımsal üretimin desteklenmesi anlamına da gelmektedir. Ancak, tarım ve şehirler arasındaki ilişki sadece gıda üretimiyle sınırlı değildir. Yeşil alanlar, millet bahçeleri, peyzaj düzenlemesi ve biyolojik çeşitlilik gibi unsurlar da şehirlerdeki yaşam kalitesini artırma potansiyeline sahiptir.

Küresel düzeyde yaşanan iklim değişikliği, tarım üzerinde çok yönlü etkileri olan bir dizi faktöre yol açmaktadır. Artan sıcaklıklar, düzensiz yağış desenleri, aşırı hava olayları ve deniz seviyesindeki yükselme gibi iklim değişikliği sonuçları, tarım üretimini de olumsuz etkilemektedir. Bu etkiler, tarım arazilerinin ve su kaynaklarının azalması, bitki hastalıklarının yayılması ve tarımsal üretimde verim kaybı gibi sonuçlara yol açmaktadır. Bu nedenle iklim değişikliğiyle mücadele etmek için tarımsal sektörün de adapte olması gerekmektedir. Bu durum yenilikçi tarım tekniklerinin kullanılması, su kaynaklarının etkili kullanımı, toprak yönetiminin iyileştirilmesi ve bitki çeşitliliğinin desteklenmesi gibi stratejileri içermektedir. Ayrıca, iklim değişikliği ile mücadelede tüm paydaşların iş birliği yapması da çok önemlidir. Tarım sektörü, yerel ve uluslararası düzeyde politika yapımcılar, araştırmacılar, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle birlikte çalışmalıdır. Ortak vizyonlar oluşturmak, kaynakları paylaşmak ve bilgi aktarımını teşvik etmek, iklim değişikliğiyle mücadelede daha etkili sonuçlar için kritik öneme sahiptir.

Son yıllarda yaşanan pandemi süreci ve ülkemizdeki asrın felaketi olarak nitelediğimiz

deprem göstermiştir ki insanın en temel gereksinimi tarımsal üretim ve gıdadır. Dünyadaki savaşların temeline baktığımızda da enerji ve gıda eksenli olduğunu görmekteyiz. Ülkeler arasında tarım ürünleri ticaretindeki gerilimlerden, su kaynaklarına erişim sorunlarına, toprak sahipliği ve kullanımı konularındaki çekişmelere kadar geniş bir yelpazeyi kapsayabilmektedir. Rusya-Ukrayna savaşı esnasında bu durum bir kez daha teyid edilmiş Cumhurbaşkanımızın girişimiyle "tahıl girişi" oluşturularak gıda krizi çözülmüştür. Bununla birlikte, gıda savaşlarının arkasındaki nedenler genellikle çok katmanlıdır. Politik ve ekonomik faktörler, tarım politikaları, ticaret anlaşmazlıkları, uluslararası ilişkiler ve yerel kaynaklara erişim sorunları gibi etkenler, gıda savaşlarının ortaya çıkmasında rol oynayabilmektedir. Dünyada yaşanan bu sıkıntıların geldiği son noktada da "Gıda Milliyetçiliği" kavramı gelişmiştir. Gıda milliyetçiliği, son yıllarda dünya genelinde artan bir eğilimdir ve gıda güvenliği konusunda ulusal çıkarları ve öncelikleri vurgulamaktadır. Bu kavram, ülkelerin kendi gıda üretimlerini artırmak ve dışa bağımlılıklarını azaltmak için politikalar ve stratejiler geliştirmelerini içermektedir.

Gıda milliyetçiliği, ülkelerin tarım sektörlerini koruma ve destekleme politikaları yoluyla kendi gıda üretimlerini artırma çabalarını da vurgulamaktadır. Bu politikalar arasında tarım teşvikleri, yerli üreticilere öncelik verme, tarımsal arazi koruma ve yerli gıda ürünlerini teşvik etme gibi önlemler bulunmaktadır. Her ne kadar gıda milliyetçiliği, kendi kendine yeten ülke olma temelli olsa da bu her zaman mümkün olamamaktadır. Ancak temel ürünler başta olmak üzere mümkün olduğu kadar kendine yeten ülke olma politikasını gerçekleştirmeye çalışmak faydalı olacaktır.

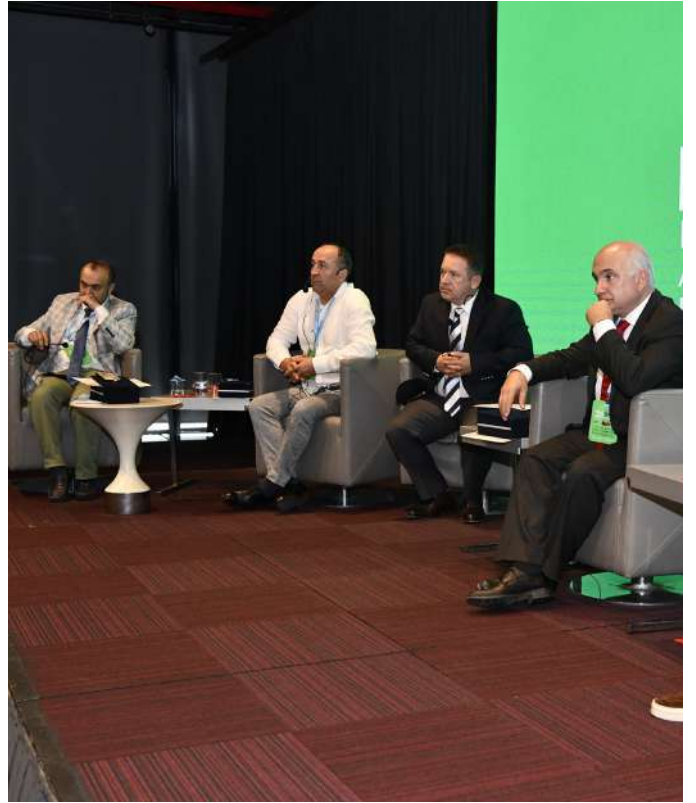
Agricities oluşumu ve düzenlenen II. Küresel Tarım Forumu; deneyim paylaşımı sağlamak yanında gelecek yıllarda bizleri bekleyen sorunlara karşı proaktif olarak neler yapabileceğimizin ipuçlarını da vermiştir. Beş oturum şeklinde düzenlenen forumda moderatörler eşliğinde konu uzmanlarınca sunum ve değerlendirme yapılmış olup konu başlıkları altında görüş ve öneriler verilmiştir.

Birinci Oturum: Tarım Ekonomisi ve Finansman Yönetimi

- Tarımda dijitalleşmenin önemi ve yararı anlaşılacak bir an önce geçiş süreci hızlandırılmalıdır.
- Tarımsal üretimde planlı sürece geçilmesi durumunda verimlilik artacaktır.
- Tarımsal üretimde tahmin yerine ölçülebilir, izlenebilir ve sürdürülebilir bir yaklaşıma gereksinim vardır. Aksi halde üretim ve verim kayıpları artarak devam edecektir.
- Kurumlar arası iletişim güçlendirilerek tarımsal desteklemeler ve işlemlere de etki düzeyi artırılmalıdır.
- Küresel ölçekte yaşanabilecek tarımsal krizlere karşı yerelde önlemler alınmalı ve üretim planlanmasına gidilmelidir.
- Pandemi ve sonrası süreçte tüketim alışkanlıkları değişimine paralel olarak tarımsal üretimde de sektörel farklılaşmalar olduğundan ülkemiz tarımı yeni duruma uyum sağlamak amacıyla yasal altyapıyı hızla tamamlamalıdır. Kodeks oluşturulması konusunda çalışmalara bir an önce başlanmalıdır.
- Birleşmiş Milletler Gıda Örgütünün koyduğu ilkeler doğrultusunda gıdaların üretimden tüketim aşamasına kadar kalite ve miktarı korunarak gıda maliyeti en aza indirilmelidir.
- Gerek ülkemizde gerek dünyada pandemi sürecinde tıbbi ve aromatik bitkilerin tüketimi artmıştır. Buna bağlı olarak da üretiminde de artış yaşanmaktadır. Ülkemiz tarım sektörünün de bu sürece uygun olarak tıbbi bitki üretim sürecinde etkin rol alması sağlanmalıdır.
- Ülkemizde üretimden ziyade pazarlama sorunu yaşanmakta olduğundan bir an önce üretim planlamasına gidilmeli, ayrıca her üründe bir pazar ve pazarlama stratejisi oluşturulmalıdır.

İkinci Oturum: Örtü Altı Yetiştiriciliği ve Tıbbi Aromatik Bitkiler

- Karadeniz Bölgesinde ürün çeşitliliğine katkı sağlamak ve katma değeri yüksek ürün üretmek amacıyla Kokulu Üzüm başta olmak üzere bağcılığın yaygınlaştırılması yararlı olacaktır.
- Örtüaltı kesme çiçek yetiştiriciliği konusunda bölgede alternatif üretime örnek olmak anlamında yapılan çalışmalar meyvesini vermiş ve süs bitkilerinde umut verici gelişmeler yaşanmaktadır. Küresel iklim değişikliği de dikkate alınarak kesme çiçek sektörünü geliştirmek ülke tarımına yerelden katkı sağlamak anlamında yararlı olacaktır.
- Kışlık sebze yetiştiriciliğinde ülkemizde birinci sırada olan Samsun'da katma değeri yüksek ürün eldesi için hasat sonrası kayıpların engellenmesi ile sebzeye dayalı tarımsal sanayinin geliştirilmesi gerekmektedir.
- Kışlık sebze yetiştiriciliğinde ihracat olanaklarının geliştirilmesi ülke ekonomisi ve yöre çiftçisine katkı sağlayacaktır.
- Dünyada yükselen trend olan kenevir yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması daha yeşil bir dünya oluşturmak yanında tıbbi kullanımının yaygınlaşmasının sağlanması, lif yanında daha yüksek değere sahip olan kenevirin katma değeri yüksek bir ürün olarak ülke tarımına katkı sağlayacak umut verici bir bitki olacaktır.
- Tıbbi ve aromatik bitkilerde başarılı olan illerin sektörel olarak öne çıkışı marjinal alanların değerlendirilmesi amacıyla alternatif ürün olarak gündemimizde daha fazla yer etmesine olanak tanımaktadır. Bu nedenle yörelerin iklim ve toprak yapısı dikkate alınarak tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılarak üretici gelir kaynaklarının artırılması teşvik edilip desteklenmelidir.



Üçüncü Oturum: Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği

- Dünya genelinde büyükbaş hayvancılığın önemli sayılabilecek sorunları bulunmaktadır. Girdilerin yüksekliği, sağlık problemleri, iklim değişikliği, çevresel etkiler sektörün sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Yerel ve küresel düzeyde yapılacak iş birlikleri, bu sorunların üstesinden gelmede önemli bir rol oynayacaktır. Büyükbaş hayvancılıkta ülkesel bazda hatta ülke içinde bölgesel bazda sorunların gerçekçi olarak ortaya konulması ve sorunların çözümünde gerekli eylemlerin kararlı bir şekilde uygulanması gerekmektedir.
- Manda yetiştiriciliğinde; katma değeri yüksek manda ürünlerinin yetersizliği, tüketici talebinin düşük olması, sağmal mandaların beslenmesi için rasyon formülasyonu yeterli düzeyde olmaması, kasaplık erkek manda besiciliğinin yeterince gelişmemiş olması nedeniyle bu konularda araştırma ve uygulama çalışmaları yürütülmelidir.
- Hayvancılık başta olmak üzere bitkisel üretimle birlikte ülkemizin tarımının gelişmesi amacıyla tüm tarımsal kamu kurum ve kuruluşlarının inisiyatif kullanması yanında özellikle belediyelerin ilgili kurumları eliyle proje uygulanarak ve kaynak kullandırılarak önemli gelişmeler yaşanabilecektir. Bu amaçla kaynakların ortak hedef doğrultusunda planlı ve programlı kullanımının sağlanması gerekmektedir.
- Hayvancılığın temel girdisi olan yem bitkileri yetiştiriciliği konusunda artan maliyetlerin düşürülmesi amacıyla destekleme çalışmalarının artırılması, yeni çeşit ve tohumluk geliştirme noktasında özellikle kurağa dayanıklı ürün çalışmalarının hızlandırılması, ekim nöbeti ve ürün planlaması yapılması, ekim alanlarının azalmasının önüne geçmek amacıyla tarım arazileri ve meraların amaç dışı kullanımının önlenmesi gerekmektedir.

Dördüncü Oturum: Kuraklık ve Su Yönetimi

- Küresel iklim değişikliği yöresel bazda zaman zaman kuraklık veya aşırı yağışlar olarak kendisini hissettirmekte olduğundan üretici ve araştırmacıların meteorolojik verileri iyi okumaları ve bu durumda nasıl bir üretim yapılabileceğinin çalışmasını birlikte yürütmeleri ön koşuldur. Geleneksel üretim yöntemleri yanında proaktif davranış modellerinin geliştirilmesi karlılığı artırıp iklimsel değişikliğin vereceği zararların minimize edilmesine olanak tanıyacaktır.
- Sulama suyu yönetiminde etkinliğin artırılması tüm dünyada önemli bir konu olup elektronik ve yazılım sistemlerinin gelişmesiyle birlikte bu alanda veri ve bilgi kullanımını giderek yaygınlaşmaktadır. Sulama sistemleri hem noktasal ölçekte hem de harita formatında dijital verilere dayalı olarak işletilebilmekte ve otomasyona uygun sulama sistemleri bu tür dijital sistemler ile geniş alanlarda sabit sulama veya değişken oranlı sulama yaklaşımlarına göre yönetilebilmektedir. Gelecekte sulama suyu yönetimi yoluyla su kaynaklarının yönetiminde dijital fırsatlar büyük yer tutacaktır. Bu nedenle bir an önce etkin çalışmalar yürütülmelidir.
- Küresel iklim değişikliği gıda güvenliğine olumsuz etkide bulunmakta olduğundan dolayı yağmur hasadı, damlama sulama, dijital sistemlerle su tüketiminin kontrollü yapılması gibi tekniklerin yaygınlaşması çalışmalarına hız verilmelidir.

Beşinci Oturum: Tarımsal Eğitim ve Dijital Tarım

- Küresel iklim değişikliği yanında türlerin yok olmasını engellemek amacıyla bitkisel ve hayvansal genetik kaynaklarımızın korunması amacıyla çalışmalara hız ve destek verilmelidir. Bu konuda önemli bir problem olan biyokaçakçılık konusunda etkili ve caydırıcı önlemler alınmalıdır.

- Akıllı tarım uygulamaları tarımın her sahasında kullanılarak araştırma ve üretim çalışmalarında etkin ve yaygın bir şekilde kullanılmalıdır. Özellikle kaynakların etkin kullanımı, "minimum masraf / maksimum performans" ilkesine uygun çalışmalara hız verilmelidir.
- Entansif tarım yanında dünyada yükselen trend olarak insanlara psikososyal destek sağlamak, tarımsal sektörel farkındalık yaratmak ve kısmen de olsa üretim sürecine katkı sağlamak amacıyla ticari olmayan kentsel tarım uygulamaları yaygınlaştırılarak desteklenmelidir.
- Artan dünya nüfusunun gıda gereksiniminin giderilmesi amacıyla emek yoğun işlerin dijital tarım araçları ile kontrol altına alınarak yapılması maliyeti düşürücü ve verimi artırıcı katkı sağlayacaktır. Bu amaçla araştırmacı kurumların ortaya koyduğu yöntem ve araçların yaygınlaşması amacıyla ilgili kurumların kaynak ve destek sağlayarak yaygınlaşmasına katkı sunmaları gerekmektedir.

Beş oturum şeklinde düzenlenen ve iki gün süreyle çeşitli tarımsal konuların enine boyuna tartışıldığı II. Küresel Tarım Forumunda ana başlıklar halinde öne çıkan maddeler bunlarla sınırlı olmamakla birlikte genel sorun ve öneriler de dile getirilmiştir. Bu bağlamda Agricitities (Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği) önemli bir noktaya parmak basmaktadır. Büyükşehir Yasası ile belediyelere verilen tarımsal çalışmalara katkı sağlamak görevinin yerine getirilmesi sürecinde yapılan uygulamalar ve yaşanan sıkıntılar ile çözüm önerileri görüşülmüştür. Ayrıca ülkemiz dışında yapılan uygulamalarda da bilgi ve deneyim paylaşımı yapılmıştır. Bu anlamda Forum, iş birliği ve deneyim paylaşımı bağlamında yararlı olmuş, sektörün uluslararası paydaşlarını da bir araya getirmiştir. Yurtiçi ve dışından katılımı etkin bir çalışma gerçekleşmiştir. Agricitities olarak yapılan çalışmalar meyvesini vermeye başlamış sektörel iş birliği ve farkındalığın başlangıcına katkı sağlanmıştır.



T.C.
ULUSLARARASI TARIM ŞEHİRLERİ BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

Sayı : E-11445421-876.3-2046
Konu : Teşekkür Mesajı

14.08.2023

SAMSUN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA
(Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı)

Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği (AGRICITIES) 2'nci Küresel Tarım Forumu 19-20 Temmuz 2023 tarihlerinde Samsun Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde başarılı bir şekilde gerçekleştirilmiştir.

Programın hazırlık aşaması ve program sürecindeki ilgi ve alakanızdan dolayı Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Mustafa DEMİR'in şahsında tüm emeği geçenlere teşekkür eder, saygılar sunarım.

Dr. Mücahit Sami KÜÇÜKTİĞİLİ
Genel Sekreter

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: FHC4B3X-TM3x8T-98Bvkgz-oykb8m-fZagQT1g Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/ulustarleri-belediye-sbs>

Koneri Mahallesi, Aky Cd. No:8, 42040 Merkez/Konya/Türkiye
Telefon No: 03322110880 Faks No: (332)211 08 80
e-Posta: info@agricities.com İnternet Adresi: <http://agricities.com>
Kep Adresi: unib@holl.kop.tr

Bilgi için: Hasan Hüseyin ERDEM
Şef
Telefon No:



KÜRESSEL TARIM FORUMU'NDA ÖNEMLİ AÇIKLAMALAR

'SAMSON ÜRETİM ÜSSÜ'

Tarım Bakanı Yumaklı'nın da katıldığı forumun ilk gününde Çarşamba ve Bafra gibi ovalara sahip Samson'un 'bir üretim üssü' olduğuna vurgu yapıldı. "Samson bereketli topraklar üzerinde" denildi



►► **SAMSON** Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından organize edilen ve 2 gün sürecek Agriculture (Ulaştırılabilir Tarım Sektörleri Bricit) 2023 yılı Yönetim Kurulu Toplantısı ve Ziraat Küresel Tarım Forumu bağladı. Toplantının açılış bölümüne katılan Tamm ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, "Türkiye olarak son 21 yılda tarım alanında çok önemli başarılar elde ettik" dedi.

►► **VALİ Özgür**, Dr. **Zekî** Değir, **Samsun**'un tarım tarım üretim üssü olduğunu belirterek, "Bereketli topraklar üzerinde bulunuyoruz. Peki çok kuzey ve merkezi bölgede Türkiye'de benzeri" diye konuştu. Büyükşehir Belediye Başkanı **Mustafa Demirel** ise konuşmasında tarımsal üretimin önemine değindi.

►► **Samson** tarımsal arazında çok önemli bir sektörde gelmiş ve çok hızlı bir şekilde yitiriyor" dedi. ■ **Samson Tarım** uygulaması" dedi. ■

PLANLI ÜRETİME GEÇİLİYOR



Tamm ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, planlı üretime geçişin şartlarını vererek, "Özellikle gübre ve suyu yönetmeniz. İmalatın son kısıt zamanda planlı üretime geçilmesinin başlangıcıdır yapacağız. Kaynaklarımızı göre üretim yapacağız. Dayatmaya suya göre tarım yapacağız. İstatistiksel üretimin yaygınlaştırılmasına yönelik

Tarım ve Orman Bakanı Yumaklı, **Samsung**'da AGRICITIES 2. Küresel Tarım Forumu'na katıldı:

“AĞUSTOS SONUNA KADAR ALARM DURUMUNDAYIZ”



Programda Samsung, Volvo Ziraat Çekici, 44 Parçeli Makine ve 1000L Fish ve Buzlu Konteyner
Sakarya İktisadi Mh. 44. PARS **Ministerium für Ernährung und Landwirtschaft**
Sonali, Kuzey Makedonya ve Kamerun ile bir araya gelenler **Yumaklı**

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, “Açık devletler tarım sektörünün milli savunma sanayisi kadar önemli görümler. Sanayinin ve teknolojinin ne kadar gelişirse gelişsin, eğer insanlarını temel ihtiyaçlarını karşılayamazsanız ki bu tarım sektörüdür, o zaman diğer alanlarda güçlü olmanız çok da bir şey ifade etmeyebilir.” dedi.

Yumaklı, Künye Bilişim Konferansı'nda **Samsung** **Ministerium für Ernährung und Landwirtschaft** **Sonali** **Kuzey Makedonya** **Kamerun** ile bir araya gelenler **Yumaklı** **Sakarya İktisadi Mh. 44. PARS** **Ministerium für Ernährung und Landwirtschaft** **Sonali** **Kuzey Makedonya** **Kamerun** ile bir araya gelenler **Yumaklı**

B&I **Minihub** **tarımsal destek ödemesi**

Tarım sektöründe önemli başarılar elde ettiğimiz için teşekkür ederim. “Agrifutures” gibi bir platformla bugün itibarıyla çalışıyoruz. B&I milyar dolarlık tarımsal destek ödemesi yapacak. “Ağustos sonuna kadar alarm durumundayız.” dedi. “Sıfırla bitir

“Tarım sadece bir bitkisel üretim faaliyeti değildir”

Tarımsal faaliyetlere bilgi ve teknoloji atarız. İnsanlar tarım ile besleniyor. Bitkisel tarım değil Yumaklı, “Tarım sadece bir bitkisel üretim faaliyeti değildir. Sektörün gelişmesi önemli, ancak bir bu gelişmenin tarım araçlarında da olması farklılık beraberliği taşıyor.” dedi.

[illegible][illegible]

'TARIM EN ÖNEMLİ GÜNDEMİMİZ'

[illegible]

KOOPERATİF

Tarım ve Kadın

Hicran Çıkış KANCA

Ziraat Yüksek Mühendisi
Samsun Büyükşehir Belediyesi

Kooperatifler insanların bir araya gelerek sosyal, ekonomik ve kültürel amaçlarına demokratik karar verme yoluyla ulaşmalarını sağlayan bir girişim modelidir. Paylaşmanın, dayanışmanın yardımlaşmanın, güçlü sermaye karşısında rekabet edebilmenin önemli bir yoludur. Toplumun ekonomik ve sosyal kalkınmasında refah seviyesinin artmasında, üretime dayalı bir büyümenin gerçekleşmesinde, demokrasi kültürünün gelişmesinde bu model ciddi katkılar oluşturmaktadır.

Kooperatifçiliğin bir ekonomik organizasyon biçimi olarak ortaya çıkışı 19. Yüzyılın ortalarına kadar uzanmaktadır. Sanayi ve ticaret alanında sağlanan gelişmeler toplumların ve bireylerin ortak menfaatinin korunmasına yönelik çaba ve arayışları artırmıştır. Bu arayışlar sonucunda ortaya çıkan model "kooperatifçilik" menfaatlerin ortak sağlanmasına hizmet etmiştir. Kooperatifler; genel olarak tarım,

toptan ve perakende ticaret, konut yapımı, su, enerji, eğitim, turizm, taşımacılık, sağlık, bankacılık ve sigortacılık alanlarda/sektörlerde faaliyet göstermektedirler (Emiroğlu,2012).

Dünya’da Kooperatifçilik

Avrupa kooperatiflerinin tarihi 19. yüzyılın ortalarına kadar uzanmaktadır. Ayrıca Kuzey Amerika ve Okyanusya’da kooperatifler yine 19. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkmıştır (Fernández, 2014). 1844’te Büyük Britanya’da kurulan “Rochdale Equited For Equioneers” derneği gıda maliyetlerini düşürerek ve istihdam ve eğitim fırsatlarını artırarak, üyelerinin yaşam koşullarını iyileştirmeyi amaçlamaktaydı.

Almanya’da kooperatiflerin gelişiminde önemli bir dönüm noktası olarak kabul edilen Raiffeisen Bankası 1864 yılında kurulmuştur. Raiffeisen’in birincil amacı, “kendi kendine yardım” fikrine dayanarak kırsal alanlarda tasarruf ve kredi hizmetleri sağlamaktır. Danimarka kooperatiflerinin 1880’lerde kurulması, hem ucuz ithal tahılla hem de tarife korumasının azalmasıyla yakından bağlantılıdır. Benzer şekilde, Fransa ve Hollanda’da kooperatiflerin

faaliyete geçmesi, çiftçilerin 19. yüzyılın sonlarında yaşanan tarımsal ekonomideki krize yanıtı olarak gösterilebilir. 1877’de, Hollanda’daki çiftçiler, kaliteli kimyasal gübre satın almak için ilk kooperatiflerini kurmuşlardır. 1880’lerde ise Fransız çiftçiler, araçların pazar hâkimiyetine karşı koymak amacıyla ortak gübre alımları için bir sendika altında toplanmışlardır (Pakdemirli, 2019).

Chloupkova (2002)’ya göre, AB ülkelerinde çiftçilerin kooperatif kurmalarının en önemli nedeni, küçük toprak sahibi çiftçilerin karşılaştıkları ekonomik zorluklardı. Pazarlık gücündeki dengesizlik nedeniyle, tarım üreticileri ekonomik koşullarını iyileştirmek ve piyasa başarısızlıklarının negatif etkilerini azaltmak için kurumsal yapılanmaya ihtiyaç duymuşlardır. Finlandiya’da, merkezi bir kuruluş olan

Pellervo Society’nin (Finlandiya Pellervo Kooperatifleri) kurulmasından sonra kooperatiflerde hızlı bir büyüme yaşanmıştır. Tarımsal kooperatifler, Finlandiya tarım sektöründe, 20. yüzyılın başlarından bu yana, çoğu gıda ürününde pazarın yarısından fazlasına hâkim olarak, önemli bir rol oynamaktadır.



Dünya’da Kooperatiflerin sektörlere göre dağılımına bakıldığında %33’ü tarım, %19’u bankacılık ve finans, %16’sı diğer hizmetler, %15’i toptan ve perakende, %7’si endüstri, %6’sı kredi, %4’ü sağlık ve eğitim ve %1’i diğer alanlarda faaliyet göstermektedir. İşlem hacimlerine bakıldığı zaman ise tarım kooperatiflerinin ve kredi kooperatiflerinin %33 oranla yine kooperatifler içinde en büyük paya sahip olduğu görülmektedir. Tarım alanında gelirine göre en büyük kooperatifler ABD, Japonya, Güney Kore, Almanya, Danimarka, Fransa, Yeni Zelanda, Hollanda, Brezilya ve İsviçre’de bulunmaktadır. Kooperatiflerin ekonomik alanda önemli yer tuttuğu Avrupa Birliği’nde tarımsal kooperatiflerin pazar payı %40’ı bulmaktadır (Bijman, 2016). İskandinav ülkeleri (Danimarka, Finlandiya, İsveç), İrlanda, Hollanda ve Fransa gibi ülkelerde ise bu oran %50’nin üzerindedir.

Türkiye’de Kooperatifçilik

Ülkemizde kooperatifçiliğin geçmişi Osmanlı Dönemine kadar uzansa da önemli gelişmeler 1163 Sayılı “Kooperatifler Kanununun” yürürlüğe girmesiyle başlamıştır. Ülkemizde kooperatifler genellikle faaliyet alanına göre gruplandırılmaktadır. Başlangıçta üretim, tüketim, konut, temin-tevzi ve kalkınma kooperatifleri ağırlıklı iken, son zamanlarda sektör ağırlıklı kooperatiflerin kurulduğu gözlenmektedir. Sektörel anlamda tarım satış kooperatifleri yanı sıra ulaştırma, basın-yayın, sağlık ve eğitim alanlarında yeni tür kooperatiflere de rastlanmaktadır.

İlk uygulaması, 1863 yılında devlet eliyle kurulan “memleket sandıkları” olan ülkemizdeki çağdaş kooperatifçiliğin, her ne kadar tabandan yapılanan bir örgütlenme modeli olmasa da Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana gerek örgüt sayısı gerekse üye sayısında kaydettiği artışa bakıldığında küçümsenemeyecek düzeyde olduğu görülmektedir (Sayın ve Sayın, 2004).

Ticaret Bakanlığı, Aralık 2018 verilerine göre Türkiye’de 1.910.342 adet aktif firma bulunmaktadır (Anonim, 2019). Bu firmalardan 35.728 tanesi kooperatiftir. Bu kooperatiflerin yaklaşık üçte biri ise tarım alanında faaliyet gösteren kooperatiflerdir. Bu üyelerin neredeyse yarısı pancar ekicileri kooperatifleri üyesidir. Türkiye tarımında gerçek anlamda ilk kooperatifleşme, pancar tarımı sayesinde başlamış ve gelişim kaydetmiştir ve böylece çiftçilerin örgütlenmesinin temeli atılmıştır (Semerci, 2015).

Tablo1. Türkiye Tarım Kooperatifleri (Pakdemirli, 2019)

Türü	Kooperatif Sayısı	Ortak Sayısı
Tarım Kalkınma	6.839	751.573
Sulama	2.443	298.564
Su Ürünleri	555	30.649
Pancar Ekicileri	31	1.409.721
Tarım Kredi	1.625	907.233
Tarım satış	399	533.456
Üretim pazarlama	428	18.845
Yaş Meyve ve Sebze	37	3.142
Toplam	11.892	3.931.196

İstanbul Sanayi Odası’nın her yıl yayınladığı Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde bazı kooperatifler de kendine yer bulmaktadır. 2022 yılında yayınlanan listede Tarım Kredi Yem 131., Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği 190., Gübre T.A.Ş 284. olarak listeye girmeyi başarmıştır. Türkiye’de kooperatiflerin mevcut durumu incelendiğinde kooperatif ve üye sayılarının gelişmekte olduğu fakat istenildiği ölçüde yeterli olmadığını söylemek mümkündür. Türkiye’de Kooperatifleşme oran %10 civarındadır (Çıkın, 2017).

Kadın Kooperatifleri

Tüm ekonomik sistemlerde kadınların iş yaşamı ve iş gücüne katılımı bakımından dezavantajlı oldukları kabul edilmektedir. Kadının ekonomik faaliyette riski az ve sosyal yaşamda daha etkin olmasını sağlayacak en önemli yöntem kooperatifçiliktir. Konunun önemine dikkat çekebilmek ve çözüm üretebilmek için Hindistan, İran, Nijerya, Tayland’da FAO ve ILO gibi uluslararası kuruluşlar çeşitli projeler geliştirerek Kadın Kooperatifleri çalışmalarına destek sağlamışlardır. Ülkemizde ise konuya en kapsamlı şekilde, Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı’nda ortaya konulan “Kadınlarımızın girişimcilik kabiliyetlerinin artırılması ve ekonomide bir aktör olarak yer almalarının sağlanması için kooperatifler çatısı altında örgütlenmeleri yönünde çalışmalarda bulunulması” hedefiyle yaklaşılmıştır.

Tablo 2. Türkiye’de Kadın Kooperatiflerinin Bölgelere Göre Dağılımı

Bölgeler	Aktif Sayı	Oranı (%)
Marmara	182	19.5
Ege	130	13.7
İç Anadolu	157	16.6
Akdeniz	154	16.3
Karadeniz	155	16.4
Doğu Anadolu	89	9.4
Toplam	940	100

Kaynak, Ticaret Bakanlığı kooperatif istatistiklerinden derlenmiştir.

TÜİK verilerine göre ülkemizde son yıllarda kadın istihdamında artış sağlanmış olsa da halen

istenilen seviyeye ulaşamadığı değerlendirilmektedir. 2010 yılında % 27,6 olan işgücüne kadın katılım oranı, 2011 yılında % 28,8, 2012 yılında % 29,5 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranın düşük olmasında ekonomik modeller ve çalışma hayatının yapısal özelliklerinin etkili olduğu belirtilmektedir. Ülkemizde istihdama kadın katılımında ekonomideki büyüme yanında yeni ekonomik modellerin de önem taşıyacağı söylenebilir. Bu düşünceden hareketle kurucuları kadın olan ve kadın istihdamı sağlayan kooperatiflerin kurulmasına yönelik çalışmalar başlamış ve “Kadın, Çevre, Kültür ve İşletme Kooperatifi” ana sözleşmesi 2011 yılında uygulamaya konmuştur. Bu ana sözleşme kapsamında kooperatifler kurulurken, sektörün talepleri ve ticari hayatın değişen koşulları da dikkate alınarak 2013 yılında “Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi” unvanlı yeni kooperatifler kurulmuştur (www.koop.gtb.gov.tr). Kayıtlı ilk kadın kooperatifi 2011 yılında kurulmuş olup, kadın kooperatiflerinin ortaklık yapısına bakıldığında ortaklarının % 80-100’ü kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Kadın kooperatifçiliğinin desteklenmesi ve geliştirilmesi aynı zamanda kadın girişimciliğini de geliştirmesi anlamına gelmektedir. Bu amaca yönelik olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yapılan çalışmalar sonucunda son yıllarda kadınlar tarafından kurulan kooperatif sayısında artış sağlanmıştır.



66

**Türkiye tarımında gerçek anlamda
ilk kooperatifleşme, pancar tarımı sayesinde
başlamış ve gelişim kaydetmiştir.**

Türkiye’de kadın kooperatiflerinin haritalandırması nicel veriler üzerinden incelendiğinde (Tablo 2), kadın kooperatiflerinin bölgesel dağılımının Türkiye’deki bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksiyle benzer bir tablo çizdiği görülmektedir. Nitekim kadın kooperatif sayısının en yüksek olduğu bölge Marmara iken, en düşük olduğu bölge ise Güneydoğu Anadolu’dur. Benzer şekilde en yüksek gelişmişlik düzeyi Marmara’da iken en düşük gelişmişlik düzeyi Güneydoğu Anadolu’dadır. Dolayısıyla, tek belirleyen olmamakla birlikte, bölgelerin sosyo-ekonomik açıdan gelişmişliklerinin kadınların kooperatifleşmesi için daha uygun bir ortam yarattığı sonucu çıkarılabilir.

Samsun İli Kadın Kooperatifleri

İlimizde Kadın Kooperatifleri son yıllarda faaliyetlerini artırmaktadır. Aktif üye bilgileri ve faaliyet konuları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3. Samsun İlinde Aktif Kadın Kooperatifleri

Kooperatif Adı	Kuruluş Yılı	Ortak Sayısı	Faaliyet Alanı
S.S. Atakum Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2020	18	Gıda, Dokuma Ve Tekstil, Hediyeelik Eşya
S.S. İlkadım Aftap Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop	2020	7	Gıda, Dokuma Ve Tekstil
S.S. İlk Kılıcım 1919 Havza Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2020	12	Gıda Ve Hediyeelik Eşya
S.S. Laodikea Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2020	16	Gıda, ,Hediyeelik Eşya, Dokuma Ve Tekstil
S.S. Kavak Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2020	15	Gıda Ve Hediyeelik Eşya
S.S. Nerik Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Koop.	2020	11	Gıda, Gündüz Bakımevi
S.S. Yedi Desen Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2021	19	Gıda, Sabun, Tıbbi Aromatik Bitkiler
S.S. Yakakent Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2021	19	Gıda (Tescilli Mantı)
S.S. Dönüşüm Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2021	10	Tıbbi Aromatik Bitkiler, Parfüm Koku Verici Sıvı Ürünler,
S.S. Canik Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2021	24	Hediyeelik Eşya, Gıda, Kavanozlama
S.S. Gökçeboğaz Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2021	10	Gıda
S.S. Sürmeliköy Üretici Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2022	7	Gıda, Hediyeelik Eşya
S.S. Yerelemek Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2022	8	Gıda
S.S. Terme Marifetli Eller Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2022	7	Gıda, Hediyeelik Eşya
S.S. Engiz Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Koop.	2023	11	Gıda

Kaynak, Samsun Ticaret İl Müdürlüğü 2023

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması TR83’e göre; Samsun, Çorum, Amasya ve Tokat illerinde toplam 62 olan Kadın Kooperatifi sayısı ilimizde 15’e yükselmiştir. OKA (Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı ve Samsun Büyükşehir Belediyemizin paydaş olduğu "Yöresel Ürünler Markalaşıyor"

projesi ile kurulmaya başlanan kadın kooperatifleri üretmeye devam ediyor. Belediyemiz Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı olarak faaliyet konusu tarım olan kooperatiflere yönelik çalışmalar yapılmaktadır. DOKAP (Doğu Karadeniz Kalkınma İdaresi Başkanlığı) İdaresi ile ortaklaşa yürüttüğümüz "Tıbbi ve Aromatik Bitkilerde Hasat Kurutma ve İşleme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında Kooperatif üyelerine katkı sağlanmaktadır.

Kadın kooperatifleriyle ilgili yapılması gereken öncelikli konulardan biri, kadın kooperatiflerinin sürdürülebilirliğinin sağlanmasıdır. Bu amaçla bakanlık ve yerel yönetimler işbirliği ile kooperatif nicel verilerinin düzenli aralıklarla elde edilmesi önemlidir. Kadın kooperatifleri kurulmadan önce, başvuru aşamasında kadınlara, pazar talebine yönelik araştırmaların yapılması için destek verilmesi ve bu araştırmalar sonucunda bakanlık-akademi işbirliği ile kadınlara eğitim verilmelidir. Kadın kooperatiflerinin kontrol-süzce artışının engellenmeli sayıdan çok mevcudun etkinliğinin artırılması ön planda tutulmalıdır.

Kooperatifler temel olarak kırsal kesimin refah seviyesini iyileştirmede, kıt kaynaklara sahip olan üreticilerin verim ve gelirlerini artırmada ve tarımsal gelişmeyi sürdürülebilir hale getirmede önemli araçlardan biri olup, bütün dünyada etkin bir biçimde kullanılmaktadır. Uluslararası rekabetin yoğunlaştığı bir dönemde, ülkemiz çiftçilerinin birlikte hareket etmeleri kaçınılmazdır. Sürdürülebilir tarımsal kalkınma adına temel kooperatif ilkeleri göz önünde tutularak, dünya örneklerinde olduğu üzere tarımsal kooperatif örgütlenmesinin etkin olarak kullanılması büyük önem taşımaktadır. Zira dünya tarımında ön planda olan Türkiye'nin kalkınmasında tarım, tarımın kalkınmasında da kooperatifçiliğin önemi yadsınamaz. Tarım Şehri Samsun Kooperatifçilik alt yapısı için gerekli tüm donelere sahiptir. Samsun Kadınlarının Kooperatifçilikte de önü açıktır.

Not: Kaynaklar yazarından temin edilebilir.



Kadın kooperatifleriyle ilgili yapılması gereken öncelikli konulardan biri, **kadın kooperatiflerinin sürdürülebilirliğinin sağlanmasıdır.**

BAL ARISI

Virüsleri

Dr. Ali KORKMAZ

Samsun Büyükşehir Belediyesi
Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı

Son yıllarda dünya genelinde arı ölümlerinin hızla yaygınlaşması nedeniyle virüsler tekrar arıcılığın gündemine gelmiştir. Arılarda hastalık yapan pek çok virüs türü vardır. Virüslere karşı canlı arılar üzerinde antibiyotikler başta olmak üzere herhangi bir ilaçlı mücadeleye söz konusu değildir. Ancak arıcılık alet ve malzemelerinin temiz tutulması önlemlerin başında gelmektedir. Ayrıca virüslere dayanıklı arı hatlarının tespiti ve kullanılması, virüs bulaşıklığı olmayan damızlık ana arı işletmelerinin kurulması çok önemlidir.

Ülkemizde; Siyah Kraliçe Hücre Virüsü, Kaşmir Arı Virüsü, Deforme Kanat Virüsü, Akut Arı Felci Virüsü ve Kronik Arı Felci Virüsü bulunmaktadır. Dünyada yaygın olan virüsler ve belirtileri aşağıda verilmektedir.

01 Akut Arı Paraliz Virüsü (ABPV)

Pek çok ülkede yaygın olmakla birlikte ülkemizde ilk defa 2010 yılında saptandı. Virüsün etkisi ile bal arılarının tüm biyolojik dönemlerinde 3-5 gün içinde ölüm görülmektedir. Varroa akarı yoluyla arılara bulaştıktan sonra, arılar bu virüsü yavruları beslemek için kullandıkları tükürük bezi salgısı yoluyla diğerlerine yaymaktadırlar.

Virüs, arıların yağ gövdelerinde ve tükürük bezlerinde büyür, ancak enfeksiyon genellikle tipik semptomlar üretmez. Bununla birlikte, hemolenf yoluyla ABPV arının beyne ulaşabilir. Bu durumda arılar yönlerini şaşırarak başka kovanlara giriş yapabilmektedir. Kümeler halinde,

arılık önünde, toprakta sürünürler. Arıların kanatları açık, sarkık ve titrer vaziyettedir. Uçma yetenekleri kaybolmuştur. Bal ve midesindeki sıvı dışarı atılmadığı için abdomen şişkindir. Arıların vücutları tüysüz, parlak ve yağlı bir görünümündedir. Kovandaki arılar ise, yavrulu çerçevelerin üst kısmında toplanırlar.

02 Siyah Ana Arı Gözü Virüs

Amerika, Fransa, İskandinav ülkeleri ve Polonya'da yaygındır. Hastalığa yakalanmış ana arılarda prepupa ve pupa dönemlerinde virüs aktif olur ve pupa göz içinde ölür. Virüsün ilk belirtisi; enfekte olduktan sonra kraliçe ölecek ve soluk sarıya, sonra kahverengiye ve sonunda siyaha dönüşecektir. Nosema apis hastalığı bu virüsün yayılmasında etkilidir.



03 İsrail Akut Paraliz Virüsü (IAPV)

IAPV ilk olarak 2004 yılında İsrail'de tanımlanmıştır. Koloni Çökme Bozukluğu ile ilişkili olan virüs olduğu düşünülmektedir. Henüz ülkemizde bulunmamaktadır. IAPV hücrelerin mitokondriyal işlevini etkilemektedir. Mitokondri, hücrenin biyokimyasal reaksiyonlarına güç sağlayan enerjiyi üretmekle görevli olup enerji eksikliği olan hücreler felç olmaktadır.

Enfekte arıların kanatları titremektedir. Sonunda felç olmakta ve kovan dışında ölmektedir. IAPV kovandaki arı dışkısı ile yayılmaktadır. Ayrıca varroalar virüsü taşımakta ve hemolenfe bulaştıktan sonra hem pupa hem de yetişkin arılar çok hızlı ölmektedir.

04 Tulumsu Yavru Çürüklüğü Virüsü (SBV)

İşçi ve erkek arı larvalarında hastalık yapmaktadır. Pupa döneminde nadiren ölüm olur. Virüs bulaşıklığı olan ana arılarda yumurtlama azalır, genç larvalarda gelişme yetersizliği görülür. Çok yaygın bir hastalık olup ülkemizde de yayılma eğilimindedir. Larvaların soluk sarımsı olması, larvanın pupaya geçme başarısızlığı, larva ve erginlerde ölümüne neden olur. Petek gözünde hasta larva öldüğü zaman larva gömleği ile vücut arasında berrak yeşilimsi bir sıvı oluşur. Temizlikçi arılar bu sıvıyı vücutlarına alarak yavru gıda bezlerine bulaştırır. Larvalar da bu bezlerden aldıkları gıdalar ile virüsü alırlar. Hastalığın kuluçka dönemi 6-7 gündür. Hasta larvalar, gözler sırlandıktan ve larva başı dışarı döndükten sonra pupa dönemine geçmeden ölürlar. Larvanın başı L harfi şeklinde yana doğru kıvrılmış haldedir. Hasta kolonideki işçi arılar üstü sırlanmış ölü larvaları, açtıkları delikten kolayca çıkarıp atarlar.



05 Kronik Arı Felci Virüsü (CBPV)

Dünyadaki bütün ergin bal arılarında salgın yapabilmektedir. Bal arılarından başka konakçısı olmayıp "Arı Felci" olarak bilinmektedir. Ülkemizde 1940 yılından beri bulunmakta, yaz aylarında ciddi derecede arı ölümlerine yol açmaktadır.

Hastalığın belirtisi ergin arılarda vücut kıllarının dökülmesidir. Hasta arılar bitkin haldedir. Tüyleri döktüğü için parlak, siyah renkte ve yağlı görünümündedir. Kanatlar farklı yönlerde baktığı ve uçuş yetenekleri kaybettiği için yerde sürünerek yürürler. Sağlıklı işçi arılar virüs bulaşıklığı olan hasta arıları kovana sokmamaya çalışırlar. Hastalığın bulaşması arılar arasında besin alışverişi sırasında olmaktadır. Bu virüs, arılarda anormal titreme, parlak/tüysüz karın veya uçamama ile tanımlanmaktadır. Enfekte yetişkin arılar bir hafta içinde ölmekte ve koloninin dışında ölü arı yığınlarına yol açmaktadır. Enfeksiyon bazen ishale neden olmakta ve dışkı CBPV'yi tüm kovana yaymaktadır.



06 Kanat Deformasyon Virüsü (DWV)

Avrupa'daki arı kayıplarında saptanan virüstür. Pupadan ergin döneme geçen bazı arılarda belirgin kanat bozukluğu görülmektedir.

Varroa emgisi ile oluşan yaralardan virüsün girmesi sonucu meydana gelmektedir. Ülkemizde son yıllardaki ölümler olan kolonilerde bu virüsün varlığı saptanmıştır. Deforme kanat, öğrenme yetersizliği, renk solması, kısaltılmış ve şişmiş karın, ölüm (ergin ve olgunlaşmamış arılar) koloni çöküşüne neden olur.



07 Kaşmir Arı Virüsü (KBV)

Hindistan'da ilk defa görülmüş, daha sonra dünyaya yayılmıştır. 2010 yılında ülkemizde ilk defa saptanmıştır. Bu virüs hem kuluçka hem de yetişkin arılara zarar verebilir. Enfekte larvalar yetişkinliğe kadar hayatta kalabilir, ancak enfekte olan yetişkinler maruz kaldıktan sonraki birkaç gün içinde ölürlər. Virüs bulaşıklığı olan arılarda önce titreme ve koordinasyon bozukluğu sonra da ölüm gözlemlenmektedir.

08 Bulutlu Kanat Virüsü (CWV)

Fazla bilgi bulunmamakla birlikte bu virüsün varroa akarları tarafından yayılıp yayılmadığı şüphelidir, ancak kovan içindeki varlıklarıyla bağlantılı olduğuna inanılmaktadır. CWV arı kovanında hava yoluyla yayılır. Varroa akarları, yavrulara bulaşmasını güçlendirir. Bulaşıklık durumunda arının kanatları yarı saydam hale gelmektedir.

Viral Hastalıklardan Korunma

Viral hastalıklarının tedavisi bulunmamaktadır. Virüs hastalıklarıyla mücadelede en önemli yol hastalıktan korunmadır. Virüsün yayılmasına etki eden parazitlerle etkin mücadele yapılmalıdır.

Kolonide var olan parazitlerin miktarıyla virüslerin yoğunluğu arasında paralellik bulunmaktadır. Özellikle Nosema apis ve varroa akarı ile kimyasal mücadele yapılmalıdır. Bu parazitler virüslerin üremesini uyarmaktadır. Virüs olduğu belirlenen koloniler hastalık belirtisi göstermese bile üretimde kullanılmamalıdır. Düzenli kovan kontrolü yapılarak hastalık ve özellikle varroa ile mücadele aksatılmamalıdır. Arı kontrolü yaparken ve arılık uygulamalarında temizlik ve hijyen kurallarına özen gösterilmelidir.

Kolonilerde bu tip hastalıklar görülmeye başlandığında en başta yapılması gerekenlerden birisi de koloninin ana arısını değiştirmektir. Ayrıca her arıcı kaliteli ana arı yetiştirme şekillerini öğrenmeli ve birimprogram dahilinde kendi ana arılarnı yetiştirebilmelidir. Unutulmamalıdır ki hastalıkların bulaşmasındaki en büyük etkenlerin başında dışarıdan canlı materyal ve arılı/ballı çerçeve alımı gelmektedir.

YAVRU HASTALIKLARINDA NE YAPILMALI?

Alınabilecek Önlemler

- Koloni sıkıştırılmalı
- Uçma deliği daraltılmalı
- Temiz çerçeveler verilmeli
- Bölme tahtası kullanılmalı
- Antibiyotik kullanılmamalı
- Üstten poşette balla beslemeli
- Yeni kovana aktarma yapılmalı
- Gereksiz çerçeve bırakılmamalı
- Bulaşık çerçeveler imha edilmeli
- Hava akımı ve üşüme engellenmeli
- Polen, yoksa polen ikamesi verilmeli
- Kovan içinde nem birikmesi önlenmeli
- Havalandırmalı kovan altlığı kullanılmalı
- Bal yoksa vitaminli koyu şurupla beslemeli
- Eski kovan ve malzeme dezenfekte edilmeli
- Varroa mücadelesi doğru ve zamanında yapılmalı



SU YAŞAMIN ÖNEMLİ Temel Taşıdır

Bilal YAZICI

Sera Teknikeri

Samsun Büyükşehir Belediyesi

Su, yaşamın en temel gereksinimlerinden biridir ve tüm canlı organizmalar için hayati öneme sahiptir. Dünya üzerindeki tüm canlıların varlığını sürdürebilmesi için su vazgeçilmez bir kaynaktır. Hem insan sağlığı hem de doğal ekosistemler açısından, suyun önemi büyüktür. Bu makalede, suyun hayattaki rolünü, insan sağlığına olan etkisini ve suyun sürdürülebilir kullanımını ele alacağız.

Su ve Yaşamın İlişkisi

Su, yaşamın başlangıcından itibaren dünya üzerindeki tüm canlıları besleyen ve destekleyen bir güçtür. Hücrelerin temel yapı taşı olan su, organizmaların hayati işlevlerini yerine getirmesine olanak tanır. Bitkiler, fotosentez yoluyla su ve güneş ışığından enerji üretirken, hayvanlar da su tüketerek yaşamlarını sürdürürler. Aynı şekilde, insan vücudu da temel işlevlerini yerine getirmek ve sağlıklı bir şekilde çalışmak için suya ihtiyaç duyar.

İnsan Sağlığına Etkisi

Su, insan sağlığı için son derece önemlidir. Vücuttaki hücrelerin düzgün çalışabilmesi ve metabolizmanın işleyebilmesi için yeterli miktarda su alınması gereklidir. Su, vücut sıcaklığının düzenlenmesine yardımcı olur, eklemleri ve dokuları korur, besin maddelerinin taşınmasını sağlar ve sindirim sisteminin düzgün çalışmasını destekler. Ayrıca, su içmek, vücuttaki toksinlerin atılmasına yardımcı olur ve böylece böbrek fonksiyonlarını düzenler. Susuz kalmak ise dehidrasyona yol açabilir, bu da baş ağrısı, sersemlik, yorgunluk ve konsantrasyon eksikliği gibi sağlık sorunlarına neden olabilir. Dolayısıyla, su içmek düzenli olarak sağlığımız için kritik bir öneme sahiptir.

Suyun Sürdürülebilir Kullanımı

Su, sadece insan sağlığı için değil, aynı zamanda tarım, sanayi ve enerji üretimi gibi alanlarda da hayati bir kaynaktır. Ancak, küresel nüfusun artması ve endüstrileşmenin hızlanmasıyla birlikte su kaynakları giderek daha fazla tehdit altında bulunmaktadır. Suyun sürdürülebilir kullanımı ve yönetimi, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılamak için önemlidir. Su tasarrufu, suyun etkin kullanımı ve kirliliğin önlenmesi gibi yöntemler, su kaynaklarının sürdürülebilirliğini sağlamak için alınması gereken önlemler arasındadır. Ayrıca, yerel yönetimler, çevre örgütleri ve bireyler olarak hepimiz su kaynaklarının korunması ve verimli kullanımı için sorumluluk almalıyız.

Su, yaşamın temel taşıdır ve tüm canlı organizmalar için hayati bir öneme sahiptir. İnsan sağlığından ekosistemlerin dengeye ulaşmasına kadar pek çok alanda suyun hayati rolü vardır. Bu nedenle, suyun sürdürülebilir kullanımı ve korunması, gelecek nesillerin yaşamını sürdürebilmesi ve doğal dengeyi korumak için büyük önem taşır. Su kaynaklarını koruyarak ve bilinçli bir şekilde su kullanımı konusunda çaba göstererek, suyun sonsuz bir kaynak olmadığını fark etmeli ve yaşamın devamı için suyun değerini bilmeliyiz.



HASAT ZAMANININ Önemi

Enver DEMİRHAN

Ziraat Mühendisi

Samsun Büyükşehir Belediyesi

Bitki ve toprak üzerinde belli bir gelişme aşamasına ulaşan veya gelişmesini tamamlayan sebzeler ile belli bir olgunluk aşamasına ulaşan meyvelerin bitkiden koparılması veya topraktan sökülmesi işlemine hasat (derim) denir. Meyve ve sebzelerin gelişme ve olgunlaşmasında 2 aşama önemlidir:

Hasat Olumu: Ürünün hasat edilmeye hazır ve uygun olma durumudur. Bu aşamadaki ürünler tüketime veya değerlendirmeye uygun veya hasat sonrası gelişmesiyle buna ulaşabilecek aşamadadırlar.

Yeme Olumu: Tüketime veya teknolojik değerlendirmeye uygun olma durumudur. Bu aşamadaki meyveler dış görünüş, tat, lezzet bakımından tüketicinin istediği özelliği taşırlar. Tüketim aşamasındaki ürünler yeme olumu aşamasında bulunurlar.

Hasat ve yeme olumu arasındaki süre tür, çeşit ve ortam faktörlerine bağlı olarak değiş-

mektedir. Buna göre hasadın hasat olumuyla yeme olumu arasındaki sürede yapılması gerekir. Bu dönemlerin dışına çıkıldığında çeşitli sorunların yaşanacağı erken veya geç hasat yapılmış olmaktadır.

Erken Hasadın Sakıncaları

① Erken toplanan ürünler, henüz hızlı gelişme döneminde olduklarından toplandığı anda yeterli irilik, şekil ve ağırlığa ulaşamamıştır. Bu nedenle meyve küçük, verim ve randıman düşük olur.

② Erken toplanan ürünlerde, karbonhidrat ve şeker birikimi, asit ve burukluk maddelerinin kayıpları, aroma maddelerini oluşumları geri kalmaktadır. Bu meyveler daha sonra olgunlaştırılsa bile iyi bir tat kazanamazlar ve düşük kaliteli olmaktadır. Sebzelerde olgun meyvesi, yumrusu ve soğanı tüketilenler dışındakilerde erken hasat, kalitede önemli bir sorun oluşturmamaktadır.

- 3 Renk oluşumları yeterli olmadığından görünüş bozuk ve dış kalite düşük olmaktadır.
- 4 Kabuk gelişimi yeterli olmadığından (henüz tamamlanmadığından) su kayıpları ve buruşmalar daha hızlı olmaktadır.
- 5 Erken toplanan meyvelerde, kabuk yanıklığı, acı benek, düşük sıcaklık zararı gibi çeşitli fizyolojik hastalıklara karşı duyarlılık artmaktadır.

Geç Hasadın Sakıncaları

- 1 Olgunluk ilerlemiş olduğundan ürünlerin hasat sonrasındaki ömürleri azalır.
- 2 Meyvelerde asit kaybı fazlaştığı için tat ve lezzet bozulur.
- 3 Sebzelerde gelişme devam ettiğinden kartlaşma ve kalitede düşmeler meydana gelir.
- 4 Hasat öncesi dökümler artar.
- 5 Bahçede bekletmek ürünün zararlanma riskinin arttırmaktadır.
- 6 İç kararması, et kararması, kepekleşme, çatlama gibi çeşitli fizyolojik hastalıklara karşı duyarlılık artar.

Sebzelerde hasat zamanı gelişme ile ilgili fiziksel değişimlere dayandığı halde, meyvelerde daha çok biyokimyasal değişimlere dayanmaktadır. Bu nedenle, meyvelerde hasat zamanının saptanması daha zordur. Burada, meyvenin olgunlaşmasına paralel ilerleyen ve bu nedenle belirli aşamaları belirli bir olgunluk durumuna özdeş olabilen değişimlerden yararlanılmaktadır. Bu özelliklerin kullanılabilirlik durumları tür ve çeşitlere göre değişebilmektedir. Bu ölçütler yardımıyla belirli bir hasat olgunluğundaki meyvenin hasat sonrasındaki gelişmesi veya depolandığında depodaki davranışları doğru olarak tahmin edilebilmektedir. Uygun hasat zamanının saptanmasında değişimi incelenecek ürün özellikleri, fiziksel, kimyasal, fizyolojik ve meteorolojik nitelikte olabilir. Kullanılan bu ölçütlerin sayıları fazla olmakla beraber belirli bir tür veya çeşit için uygun olanların sayıları azdır. Kullanışlı ölçütlerde hasat olumuna rastlayan aşama, çok belirgin olmalı ve kolay saptanabilmelidir.



İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELEDE ÖNCELİKLE MAHALLE MUHTARLARININ FARKINDALIK VE *Bilgi Düzeyinin Arttırılması*

Gülay ŞENER

Samsun Büyükşehir Belediyesi
Muhtarlıklar ve Koordinasyon Şube Müdürü

İklim değişikliği günümüzde insanlığın karşılaştığı en büyük çevresel sorunlardan biridir. İklim değişikliğinin yıkıcı etkileri sadece ekolojik hayatı etkilemekle kalmayıp aynı zamanda ekonomi, enerji, sanayi yatırımları, sosyal hayat ve hukuk ile ilgili alanları da doğrudan etkilemektedir. Bugün geline nokta itibariyle iklim değişikliği, fiziksel ve doğal çevre başta olmak üzere hayatımızın her safhasını etkilemektedir.

İklimler, doğal faktörlerle sürekli bir değişim içinde olsa da Sanayi Devrimi sonrasında insanların doğaya olumsuz müdahaleleri bu değişimi hızlandırmıştır. Doğaya yapılan olumsuz müdahaleler iklimlerdeki bu değişimi hızlandırmış; iklimlerdeki bu değişim ise; bu zulların erimesine bağlı olarak deniz seviyelerinde yükselmeye, tatlı su kaynaklarının azalmasına, tarım ürünlerindeki verim kaybına yol açmaktadır. Ayrıca gıda üretimi koşullarının değişmesine, aşırı hava olaylarının artmasına,

doğal afetlerin şiddetlerinin artmasına ve kuraklık gibi afetlere bağlı ölümlerde artışlar gibi önemli çevre ve güvenlik sorunlarına sebep olmaktadır.

2020 yılında patlak veren yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını, iklim değişikliği ve gıda güvenliği problemlerinin tekrar düşünülmesi gerektiği konusunda bir uyarı niteliğinde olmuştur. Salgın, ekonomik ve sosyal hayatı olumsuz etkilerken, iklim değişikliği ve kuraklık ise küresel boyutta tarımsal üretimi tehdit etmektedir. Bir yönüyle salgın, tarımsal üretimin ne kadar önemli olduğunu dünyaya göstermiştir. Anadolu Ajansına açıklamada bulunan Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Orta Asya Alt Bölge Koordinatörü ve Türkiye Temsilcisi Viorel Gutu'nun değerlendirmeleri bu yönde önemlidir. Gutu; "Tüm dünyayı etkisi altına alan Kovid-19 salgını, tarımsal üretim ve tedarik zincirlerinin devamlılığının önemini bir kez daha idrak etmemizi

sağladı. Her ne kadar tarımsal üretimde verim belirli ürün gruplarında artıyor olsa da uzun iklim değişikliğinin kırsal alanlara etkisinin muhtarlar üzerinden değerlendirilmesi özelinde önemli ve büyük miktarlardaki tarımsal arazi kayıpları gelecekte gıda güvenliği açısından sorunlara yol açabilir sonucunu ortaya koymuştur. Bu sonuçtan hareketle iklim değişikliği konusunda muhtarlarımızı bilinçlendirme farkındalık ve bilgi düzeyi büyük önem taşımaktadır.

İklim değişikliği sonucunda, kuraklığın sıklığı, süresi ve kapsamının arttığı, sıcaklığın 40 derecenin üzerinde uzun süre devam ettiğinde önemli sorunlar oluşturacağı bilinmektedir. İklim değişikliği kırsal alanları, orada yaşayan halkı ve ülkenin tümünü derinden etkilemektedir. Kırsal kesimde yaşayan halk, iklim değişikliği sebebiyle kentlere doğru göç etmekte, kırsal nüfusun azalması beraberinde gıda üretiminin azalması, kent nüfusunun artması ve benzeri sonuçları doğurmaktadır. Kırsal yönetimlerin iklim değişikliğinin afet, kuraklık gibi etkilerine karşı mücadele etme kapasiteleri, orada yaşayan halkın eğitim ve bilgi düzeyinin artırılması konusunda bilgi kaynağı Muhtarlardır.

Farkındalık yaratma, insanları harekete geçirme ve alıştıkları davranış kalıplarının dışına çıkmalarını sağlamada ilk adımdır. Farkındalık bilgi ile desteklenir ve beslenirse değişim yaratılabilir. Çevresel, sosyal ve ekonomik boyutlarıyla tüm sektörleri ve insan yaşamını doğrudan ilgilendiren ve etkileyen iklim değişikliği ile mücadelede öncelikle mahalle muhtarlarının farkındalık ve bilgi düzeyi büyük önem taşımaktadır. Kentsel bölgelerde yaşayanların bilgi kaynakları internet ve sivil toplum kuruluşlarıyken, kırsal bölgelerde yaşayanların bilgi kaynakları öğretmenler, din görevlileri ve muhtarlardır. Bu nedenle muhtarlarımızın konu hakkında bilgilenmeleri ve bu kapsamda mahallelerinde yaşayan vatandaşlarımızı bilgilendirerek olası sorunlara karşı nasıl önlemler alınacağı konusunda bilinç oluşturmaları yararlı olacaktır. Ayrıca iklim değişikliği konusunda etkin rol alacak kurum ve kuruluşlarla sıkı işbirliği ve bilgi paylaşımı konusunda da sürdürülebilir çalışmalar yürütmelidirler.



ZERDAÇALIN MUHTEŞEM Faydaları

Hande ALAN

Ziraat Mühendisi
Samsun Büyükşehir Belediyesi

Zerdeçal, zencefigiller ailesi içerisinde yer alan sarı çiçekleri ve iri yaprakları olan çok yıllık bir otsu bitki türüdür. Güney Asya temelli olup tüm dünyaya da buradan yayılmıştır. Hint safranı olarak da bilinen zerdeçalın kök sapı mutfaklarda baharat olarak kullanıldığı gibi geleneksel tıpta da faydalarına başvurulmuş bir bitkidir.

Zerdeçal Faydaları:

01 Zerdeçalın faydaları, zerdeçal baharatı zaman zaman yalın haliyle tariflerde kullanılırken, aynı zamanda köri baharatı içerisindeki önemli bir bileşen olarak da yer alır ve bu şekilde yemeklerde kullanımı da yaygındır.

02 Zerdeçalın en bilinen özelliği anti-enflamatuvar özelliğinin olma-

sıdır. Aynı zamanda güçlü bir antioksidan olan bu bitki Hindistan'ın alternatif tıpta ya da fitoterapide (bitkiler aracılığıyla tedavi) alanında kullanılan iyi bir yardımcıdır. Zerdeçal hem bağışıklık sisteminin güçlenmesi için hem de oluşabilecek enfeksiyon hastalıklarının önüne geçmek için birebirdir. Ayrıca içerisinde bolca bulunan vitamin ve mineraller de göz ardı edilemezdir.

03 Zerdeçal üst solunum yolları için de oldukça etkili bir besin kaynağıdır. Soğuk algınlığı, grip, nezle ya da astım gibi solunum yolu hastalıklarının tedavisinde kullanılması sıkça önerilir.



04 Zerdeçalın faydalarından en önemlileri arasında kanseri önlemede oldukça güçlü bir faktörü olmasından kaynaklanmaktadır. Zerdeçal kötü niyetli kanser hücreleri ve tümörü önleme özelliğine sahiptir.

05 Zerdeçal 40 ve üstü yaş gruplarının şikâyetçi olduğu kötü kolesterolün de iyileştirilmesinde faydalıdır. Zerdeçalın faydalarından yararlanmak istiyorsanız haftada birkaç kez beslenmenizde zerdeçala da yer vermeniz, zerdeçalın faydalarından yararlanabilmeniz için gereklidir.

06 Zerdeçal antioksidan özelliği sayesinde vücuttaki toksinleri atabilen bir niteliğe sahiptir.

07 Sindirim sistemi için de oldukça faydalı olan zerdeçal bitkisi, içerisinde barındırdığı lifler ile bağırsakların düzgün çalışmasını sağlayarak sindirim yollarını da düzenlemektedir.

08 Depresyon ve psikolojik rahatsızlıklar için de sağlıklı olan zerdeçal bitkisi, içeriğindeki B6 vitamininin mutluluk hormonu (serotonin) salgılamasını sağlar. Dolayısıyla zerdeçal daha iyi hissetmenizi sağlayacak bir bitkidir.

09 Zerdeçal hafızaya da iyi gelmektedir. Alzheimer gibi hafızayı etkileyen hastalıklara ya da unutma problemlerine iyi bir çözümdür. Uzmanların yaptığı araştırmaya göre zerdeçalın en çok tüketildiği Hindistan'da Alzheimer riski oldukça düşüktür.

10 Zerdeçal tüketmek daha sıkı, pürüzsüz ve sağlıklı bir cilde sahip olmanızı sağlar ve cilde parlaklık verir. Zerdeçal ile maske yaparak yüzünüze uygularsanız etkili bir sonuç alabilirsiniz. Zerdeçalın içerdiği kurkumin (curcumin) sayesinde ciltte kırısklık oluşumunu, ince çizgi oluşumunu ve benzeri cilt problemlerini önlemede etkilidir.



UYUZ

Paraziti

Nurhan İŞLER

Veteriner Hekim

Samsun Büyükşehir Belediyesi

Uyuz hastalığı, bilimsel adı *Sarcoptes scabiei* olan mikroskopik sekiz bacaklı akarların sebep olduğu bir enfestasyondur. Bu hastalıkta uyuz böceklerinin dişileri derinin dış tabakalarına yumurtalarını bırakır.

Akarların deriye yumurtalarını bırakması, deride bir alerjik tepkimeye, ağır kaşıntıya ve döküntüye neden olur. Uyuz belirtileri, akar vücuda ilk girdiği anda değil, bıraktığı yumurtalardan yeni akarların vücuda yayılmasıyla başlar.

Uyuz hastalığını diğer türlerden ayıran sebep olduğu amansız uyuz kaşıntısıdır. Bu kaşıntı genellikle çocuklarda ve yaşlılarda çok şiddetli görülür. Uyuzun bir diğer ayırt edici özelliği ise deride uzun çizgiler halinde oyukların görülmesidir. Bu kabarık çizgiler ya grimsi beyaz ya da ten rengindedir. Bu çizgiler dişi akarları tarafından cildin yüzeyinin hemen altında açılan tünellerdir. Oluşturulan bu yuvaların içine her bir dişi uyuz böceği tarafından 10 ila 25 yumurta bırakılır.

Uyuz hastalığı tipik olarak, akarların bir kişiden diğerine geçmeleri için yeterince uzun süren ciltten cilde temas yoluyla yayılır. Yatak takımları veya havlular gibi paylaşılan kişisel eşyalar üzerinden de yayılabilir.

Ailenin bireyleri arasında da kolayca yayılabilir. Normal bir el sıkışması ya da sarılma, uyuz akarının bulaşması için uygun bir yöntem değildir. Uyuz akarı çok yavaş sürünen bir varlıktır, zıplayamaz, uçamaz. Genellikle uzun süreli yakın temas, aynı yatakta yatmak ve giysilerin, çamaşırların veya eşyaların ortak kullanılması uyuz parazitinin insandan insana bulaşmasına yol açar. Uyuzlu bir kimse aile bireylerine hastalığı çok kolaylıkla bulaştırabilir

Uyuz hastalığı daha çok temizlik koşullarının ideal olmadığı ve insanların uzun süre boyunca birbirine yakın olduğu yerlerde görülebilir. Herkes uyuz hastalığına yakalanabilir. Bireyler uyuz akarı ile enfekte olduğunda, cildin ilk

tepkileri göstermesi dört ila altı hafta arasında bir süre alır. Bu tepkiler arasında en yaygın olanları özellikle geceleri yoğun kaşıntı, sivilce benzeri döküntülerle kızarıklıklar, kabuklarla kabarcıklar ve sürekle kaşımadan kaynaklanan yaralardır.

Hastalığın erken evrelerinde derideki döküntüler, sivilce, sivrisinek ısırığı ve diğer cilt komplikasyonları ile benzerlik gösterdiği için nedeni anlaşılamayabilir. Parazitik bir rahatsızlık olan uyuz hastalığı, genellikle bilek, dirsek, koltuk altı, göğüs, bel, kalça, genital bölge, ayak ve el parmak aralarında kaşıntıya yol açar. En yaygın tedavi, bir krem veya losyonun boyundan aşağıya tüm vücuda uygulanmasıdır. Bu krem ya da losyon vücut üzerinde 8 - 14 saat bekletilir ve sonrasında yıkanılır.

Kullanılan krem ve losyonlar arasında permetrin içeren kremler, sülfürik merhemler, lindan içeren losyonlar, krotamiton içeren kremler ve benzil benzonat losyonları bulunmaktadır. Bazı durumlarda uyuz tedavisi için hap reçete edilebilir. Kullanılan ilaca bağlı olarak tedavi üç güne kadar sürer.

Uyuz tedavisinde kullanılan ilaçlar uyuz akarlarını ve yumurtaları hemen öldürerek etkisiz hale getirir bile, hissedilen kaşıntıyı hemen gideremezler. Bu, deride devam eden alerjik reaksiyonun sonucudur.

Özellikle geceleri yoğunlaşan kaşıntıyı gidermek için antihistaminik haplar ya da hidrokortizon kremleri kullanılabilir. Ancak hidrokortizon kremi uyuz uyuz döküntülerinin görünümünü değiştireceği için durumu teşhis etmeyi zorlaştırabilir. Bu yüzden kremi sadece doktor onayıyla kullanmak gereklidir. Buna ek olarak çay ağacı yağı ve aloe vera kremleri de kaşıntıyı hafifletmek için kullanılabilir. Ancak bunların da doktor kontrolünde kullanılması gereklidir.

Uyuz hastalığının yayılmasını engellemek için bir bireye uyuz teşhisi konulunca, kişiyle yakın fiziksel teması olan herkes de tedavi edilme-

lidir. Semptomların ortaya çıkmasının dört ila altı hafta arasında sürmesi nedeniyle hane halkının tüm üyelerinin tedavi edilmesi önerilir.

Uyuz akarları kıyafetlerin, yatak takımlarının, mobilyaların veya havluların yüzeyinde iki ile üç gün yaşayabilir. Geride bırakılmış akarların öldüğünden emin olmak için, kullanılan çarşaf-ları ve kıyafetleri sıcak suda yıkamak ve ideal olarak sıcak bir kurutucuda kurutmak gereklidir. Yıkanamayan eşyalar en az yedi gün boyunca kapalı plastik bir torbada tutulması faydalıdır.

Uyuz olan bireyler üzerlerinde genellikle sadece 10 ila 15 yetişkin akar taşır ve her uyuz paraziti yarım milimetreden daha küçüktür. Bu onların fark edilmelerini çok zorlaştırır.



Çıplak gözle, derideki küçük siyah noktalar gibi görünebilirler. Mikroskop, cilt kazıma işleminden geçen akarları, yumurtaları veya dışkı maddesini tanımlayabilir. Bulaşıcılığı çok hızlı olan hatta salgınlara bile yol açan uyuz hastalığının tedavisi basit olup korkulacak bir hastalık değildir.

AİLE Çiftçiliği

Melike ÜNER

Ziraat Mühendisi

Samsun Büyükşehir Belediyesi

Aile Çiftçiliği Nedir?

Aile çiftçiliği aile temelli tüm tarımsal faaliyetleri kapsar ve kırsal kalkınmanın hemen her alanıyla bağlantılıdır. Aile çiftçiliği bir aile tarafından yönetilen ve işletilen, kadınlar ve erkekler dahil olmak üzere, ağırlıklı olarak ailesel iş gücüne dayalı tarım, ormancılık, balıkçılık, mercacılık ve su ürünlerine yönelik üretim faaliyetlerini kapsar.

Aile çiftçiliği gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde gıda üretimi sektöründe tarımın en etkin unsurlarından biridir. Ulusal düzeyde aile çiftçiliğinin geliştirilmesi için birçok faktör söz konusudur. Bunlar:

- Tarımsal ve ekolojik koşullar ve bölgesel özellikler,
- Pazarlara erişim,

- Arazi ve doğal kaynaklara erişim,
- Teknoloji ve yayım hizmetlerine erişim,



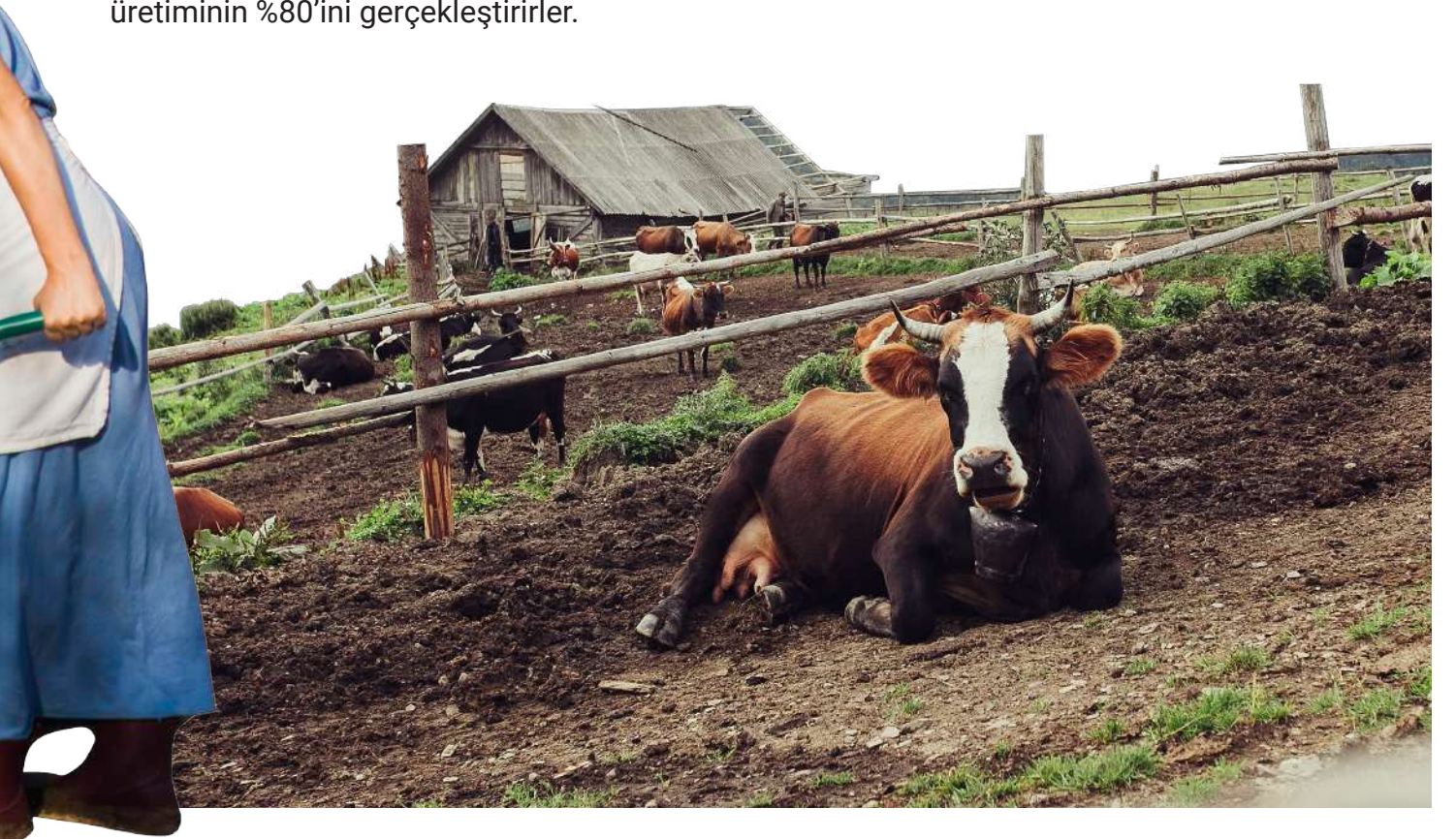
- Finansman olanaklarına erişim,
- Demografik, ekonomik ve sosyo-kültürel imkanlara erişim,
- Uzmanlık alanlarında eğitim olanaklarına erişim,
- Kooperatifçilik ve diğer örgütlenmelerde etkinliktir.
- Aile çiftçiliği, sosyo-ekonomik, çevresel ve kültürel bakımdan stratejik öneme sahiptir.

Aile Çiftçiliğinin 4 Temel Hedefi:

- 1 Sürdürülebilir aile çiftçiliğine olanak sağlayan tarımsal, çevresel ve sosyal politikaların geliştirilmesini desteklemek.
- 2 Bilgi, iletişim ve örgütlenmeyi geliştirmek, kamuoyundaki farkındalığı artırmak.
- 3 Aile çiftçiliğinin ihtiyaçlarının, potansiyelinin ve sınırlamalarının daha iyi anlaşılmasını sağlamak ve teknik destek vermek.
- 4 Sürdürülebilirlik için işbirliği oluşturmak.

Aile Çiftçiliği Neden Önemlidir?

Aile çiftçiliği ve küçük ölçekli çiftçilik küresel gıda güvenliğiyle ayrılmaz şekilde bağlantılıdır. Aile çiftçiliği geleneksel gıda ürünlerinin korunmasına yardımcı olurken aynı zamanda dengeli beslenmeye, dünyada tarımsal çeşitliliğin korunmasına ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımına katkıda bulunur. Aile çiftçiliği, özellikle sosyal korumaya ve toplumların refahına yönelik politikalarla desteklendiğinde yerel ekonomilerin canlanması için bir fırsat sunar. Aile çiftçileri, kaynaklara erişimleri kısıtlı olmasına rağmen üretkenliklerini yüksek düzeyde sürdürerek dünyadaki gıda üretiminin %80'ini gerçekleştirirler.



FLAKE Yemler

Mehmet YILDIZ

Samsun Büyükşehir Belediyesi
Tarım ve Hayvancılık Hizmetleri Şube Müdürü

Yem teknolojilerinin gelişmesi ile dünya genelinde kullanımı ve üretimi yaygınlaşan yem türlerinden biri de flake yemlerdir. Sindirilebilirliği, kolay tüketimi, besin içeriği gibi özellikleri tercih edilme sebeplerindendir. Metabolik sisteminde herhangi bir zarara neden olmadan maksimum sindirilebilirlik oranıyla hayvanın genetiğinde var olan verim artışını ortaya çıkarır. Aynı miktardaki yem, kırma ve ezmeye göre daha fazla et, süt ve büyüme artışı sağlar.

Flake yem; mısır, arpa, buğday, yulaf ve soya gibi tahılların buharla yumuşatılarak vals topları arasından geçirilip ezilmesiyle elde edilir. Türkiye’de en çok tercih edilen ürünler mısır ve arpa flakedir. Bu işlem sayesinde tahılın yüzey alanı artar ve içerisinde bulunan nişasta jelatinize edilerek sindirilebilirliği artırılmış olur. Yüzey alanı arttığı için bakterilerin yüzeye yayılması ve tahıldan daha etkin bir şekilde yararlanılması sağlanmış olunur. Bu işlem

neticesinde tahılın nişasta oranında herhangi bir değişim olmazken tahıldan yararlanabilirlik artar. Örneğin bir mısır tanesi ortalama %8 protein içeriyorsa flake mısır %8.5 protein içerir. Kalori değeri 3000 kcal ise flake mısırdaki 3200 kcal’dır. Mısır tanesi %88 kuru kabul edilirse; %70 nişasta, %8 protein ve %10 yağdan oluşmaktadır.

Sindirilebilirliğin artması yemden alınan enerji miktarını da arttırdığından verim artışı sağlar. Faydalarını özetle şöyle sıralayabiliriz:

- Üretim öncesi son teknolojiyle kurulu laboratuvarlardan onay alan tahıl ve baklagiller steam flake olarak işlenir. Hammaddeden gelen kusur ve sonrasında yaşanabilecek problemler tamamen ortadan kalkar.
- Üretime giren tüm hammaddeler çok detaylı bir temizlikten geçer. Yem kırma ve ezme üretiminden farklı olarak steam flake edilecek

ürün içerisinde toz, toprak farklı tane, koçan, kavuz gibi hiçbir farklı ürün olmaz. Bu da kaliteyi doğrudan etkileyen faktördür.

➤ Ürün işlenirken uygulanan yüksek basınç ve 130°C'de uzun süreli pişirme sebebiyle hiçbir mikrobiyolojik bulaşma kalmaz, anti-nutrisiyonel faktörler ortadan kalkar. Fabrikadan çıkışında steam flake ürünler %100 sterildir.

➤ İşkembede nişastaya bağlı asidik olmaz. Bundan sebeple (sodyumbikarbonat ve buffer gibi) diğer maliyet içeren ilave maddelerin kullanımına ihtiyaç yoktur. Düzenli steam flake tüketilmesiyle laminitisi (topal ayak) görülmez.

➤ Halk arasında ezme ve kırma olarak bilinen ürünlerde görülmekte olan fermentasyona uğrama (hayvanda şişmeye sebep olabilir), aflatoxin gibi ciddi problemlerin görülme olasılığı hiç yoktur.

➤ Tahılların hayvan tarafından en fazla tüketilebileceği yöntemdir. İklim değişikliklerinde dahi hayvanlar tarafından tercih edilen üründür.

➤ Lezzet ve kokusuyla hayvanlar tarafından tercih edildiğinden kuru madde tüketimini artırır. Bu da süt, et artışı ve hızlı büyümeyi beraberinde getirir.

➤ Karaciğerde glikoz üretimini artırır. Buna bağlı olarak ta meme masterında laktoz sentezi artar. Bu da süt artışını tetikler. Yapılan çalışmalarda %15'lere kadar süt artışı ölçümlenmiştir.

➤ Süt yağını düşürmeden süt proteinini artırır. Yapılan çalışmalarda mevcut süt proteini %12'lere kadar arttırdığı görülmüştür.

➤ Sütte MUN oranını düşürür. Diğer yemler ve farklı beslenmeden gelmiş olan fazla azotu hayvan vücudundan atar. Bu da dişi hayvanlarda döl tutma oranı yükseltir.

➤ Yüksek glikoz sindirimine bağlı olarak hayvanda negatif enerji balansı görülmez. Buna bağlı olarak ta ketosis hastalığı çok az görülür.

➤ Besi programlarında sahip olduğu NDF değeriyle daha az kaba yem kullanılır.

➤ Lezzeti sebebiyle besi programlarında tüketimi artırır. Bu da %15 civarı günlük et alım artışına sebep verir.

➤ Buzağılarda beslenmeye bağlı ishallerin önüne geçer (0-2 ay)

➤ Erken laktasyonda vücut kondisyonunu dengede tutar.

➤ Steam flake kullanımıyla birlikte hayvanın işkembesinde mikrobiyal protein sentezi artar. Böylece rumendeki amonyak seviyesi düşer, bu da kan üre azot seviyesini ve süt üre azot seviyesini düşürür. Bunun sonucunda da döl veriminde belirgin bir iyileşme olur.

➤ Rasyonda önemli bir enerji kaynağıdır. Başta mısır olmak üzere steam flake ürünlerindeki by pas artışı protein değerlerinden faydalanma noktasında da çok iyi bir sonuç vermektedir. Bağırsakta çözünemeyen bypass proteinlerinin çözünmesi sağlanır.



Türkiye'de en çok tercih edilen ürünler **mısır ve arpa flakedir.**

BIYOSİSTEM

Mühendisliği

Cansu BAĞCI

Biyosistem Mühendisi

Biyoloji ve Mühendislik kavramlarına ait bilimsel ilkelerin, biyolojik sistemin herhangi doğal fizyolojiksel, fiziksel, kimyasal veya da biyokimyasal tepkisini tamamlamasıyla birlikte sistemin son çıkan ürünlerini iyileştirmek için gerekli olabilecek her türlü yenilik, ortamın değiştirilmesi, algılanması ve kontrolü için uygulanan mühendisliğe ve biyolojiye ait bilimsel prensiplerin uygulandığı bir bilim dalıdır.

Öncelikle temel amacına değinecek olursak istemediğimiz ya da kendinden oluşan olası olumsuzlukları minimize etmek, istediklerimizi ise en yüksek oranda arttırmayı hedef almaktadır. Doğal mirasın korunması bilincinin oluşturulması göz önüne alınarak doğal kaynaklar ve çevre kalitesini korumayı hedeflemek bununla birlikte gıda, yem, yakıt, vs. için biyolojik malzemelerin üretilmesi; Tarımsal yapılar ile ilgili problemleri çözmek adına temel bilimleri ve mühendislik ilkelerinin öğrenilmesini hedeflemektedir.

Biyolojik materyallerin üretilmesini hedef alan bu mühendisliğin üretkenlerini ve üretim kalitelerini arttırmak ve yeni ürün ve hizmetler yaratmak için de Ar-Ge projeleri hazırlamak ve sonuçlarını uygulamaya aktararak ülkemizde bu konulardaki bilgi ve teknoloji ithalini azaltmaya yönelikte araştırmalar yürütmeyi hedef almaktadır. Bununla birlikte tarımsal, biyolojik, çevre vb. alanlarda sorumluluk bilinci yüklenmiş, etkin çalışma gösteren ve kendine güvenen kaliteli mühendisler yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Tarımsal kalkınmanın Dünya çapında öneminin paha biçilemez olduğunun bilincinde olmakla birlikte, açlığın, yoksulluğun, köyden kente göçün, önüne geçmenin tek yolu tarımda üretimi ve kaliteyi artırmak olduğunu bilmeliyiz. Bunun sonucunda tarımsal kalkınmanın, milli gelire ve istihdama katkısı, sanayi sektöründe hammadde ihtiyacını karşılamasında önemli yere sahiptir.

Ortaya çıkış amaçlarını taslak olarak aktardıktan sonra hedef doğrultusunda yeni üretim sistemlerinin, yeni teknolojilerin ve yeni mühendislik alanlarının doğmasına sebep olmuştur. Sonuç olarak, Ziraat Fakülteleri ve Mühendislik Fakülteleri içinde açılması gerekliliği ile birlikte yeni bir ünvan ile ayrı diploma veren Biyosistem Mühendisliği ortaya çıkmıştır. Bu Mühendisliğin anabilim dalları ise aşağıdaki gibidir.

- Arazi ve Su Kaynakları
- Tarımda Enerji Sistemleri
- Tarımda Makine Sistemleri
- Tarımsal Yapılar

Biyosistem Mühendisliği alanına giren konular; hayvansal üretim teknolojileri, kırsal kalkınma ve planlama, yapılar ve çevre ilişkileri, güç ve iş makineleri, otomasyon ve yeni gelişen teknolojiler, hassas tarım teknikleri, hasat sonrası ürün teknolojileri, toprak ve su kaynakları ve enformasyon teknolojileri ve insan etkileşimidir.

Biyosistem Mühendisleri; tarım makineleri sanayiinde, tarımsal danışmanlık kuruluşlarında, tarıma dayalı kooperatiflerde, teknoloji geliştirme bölgelerinde, tarıma dayalı ulusal şirketlerde, kamu ve özel bankalarda, arazi toplulaştırma müteahhitlik firmalarında, hayvancılığa dayalı makine sanayiinde, gıda makineleri sanayiinde, sulama-drenaj müteahhitlik firmalarında ve konuyla ilgili kamu kuruluşlarında çalışabilmektedirler. Ayrıca kendi kuracakları mühendislik büro ve firmalar başta olmak üzere özel kamu ve kuruluşlarda çalışma olanakları da bulunmaktadır.

Biyosistem Mühendisliğini Ziraat Mühendisliğinden ayıran en önemli parametre ise Ziraat Mühendisliğinin daha çok yetiştiricilik üzerine yoğunlaşmasına koşut olarak Biyosistem Mühendisliğinin tarım ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi, çevre koruma ve enerji sistemleri ile ilgili daha geniş perspektife sahip olmasından kaynaklanmaktadır.



DOKAP VE BÜYÜKŞEHİR İŞBİRLİĞİ İLE TIBBİ BİTKİ ÜRETİMİNE **DESTEK SÜRÜYOR**

Samsun Büyükşehir Belediyesi, kentte tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimini artırmak için çiftçilere yönelik destekleme çalışmalarına aralıksız devam ediyor. Bu kapsamda çiftçilere çapa makinası desteği veriliyor. Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Büyükşehir Belediyemiz son yıllarda tıbbi ve aromatik bitkilerin yaygınlaşması konusunda da aktif rol almaktadır. İlimizde kümelenme noktasında mesafeler kat edilmiş olup bundan sonraki süreçte hasat ve işleme konularında çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

Dünya pazarlarında tıbbi ve aromatik bitkilere olan talep her geçen gün giderek artıyor. Türkiye tıbbi ve aromatik bitkilerin yurt dışına satımında dünyanın önde gelen ülkelerinden biri olurken Samsun'un farklı iklim ve ekolojik koşullara sahip olması bu alanda kente önemli avantajlar sağlıyor. Floranın çok sayıda bitki türü ve çeşitliliği içermesi bakımından doğadan toplanan ve kültürü yapılan tıbbi ve aromatik bitkiler açısından Samsun'un çok önemli bir potansiyele sahip olduğu belirtiliyor.

DOKAP DESTEKLİ PROJE HAYATA GEÇİRİLDİ

Samsun'da tarım alanları sahil, orta geçit ve iç bölgeler bölgelerinde ürün guruplarına göre tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi yapılıyor. Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) ile Samsun Büyükşehir Belediyesi arasında 23.03.2023 tarihinde imzalanan protokol kapsamında 'Tıbbi ve Aromatik Bitkilerde Hasat Kurutma ve İşleme Faaliyetlerinin Geliştirilmesi Projesi' yürütülüyor.

Proje ile bölgede yetiştirilen ürünlerin getirisinin artırılması ve ekonomik olması için tarla hazırlığı, hasat ve ürün işlenmesi sürecinin tamamını kapsayacak şekilde mekanizasyona gidilmesi ve mekanizasyon için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla birçok destek çalışması gerçekleştiriliyor. Bu kapsamda son olarak Büyükşehir Belediyesi tarafından tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimini yapan çiftçilere çapa makinası desteği verildi.



51 BAŞVURU KABUL EDİLDİ

Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı personeli Ziraat Yüksek Mühendisi Hicran Çıkış Kanca, proje desteğinden faydalanan çiftçilerin OKA, DOKAP ve Samsun Büyükşehir Belediyesi temsilcilerinden oluşan komisyonca belirlendiğini belirterek “Yapılan değerlendirilmede, proje kriterlerine uygun olarak alınan müracaatlarda yapılan inceleme sonucunda biçme makinası, hasat makinası, açıkta doğal kurutma sistemi, taşınabilir polikarbon kurutma çadırı, ayıklama makinası, öğütme makinaları; Alaçam, Atakum, Bafra, İlkadım, Kavak, Ladik, Ondokuzmayıs ve Yakakent İlçelerindeki Tıbbi ve Aromatik Bitki üreticileri, Bafra Sürmeli Mahallesi Derneği ve S.S Dönüşüm Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi üyeleri olmak üzere toplam 51 çiftçi başvurusu desteklemeye uygun bulunmuştur. Projenin ilk etabında alımı yapılan 5 adet çapa makinasından 1 adet Bafra Sürmeli Mahallesi Derneğine, 2 adeti Dönüşüm Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifine, 2 adet de Kavak İlçesindeki çiftçilerin ortak kullanımı için Kavak İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü’ne teslim edilmiştir” dedi.

HASAT VE İŞLEME KONUSUNDA ÇALIŞMAYA DEVAM EDECEĞİZ

Proje kapsamında teslimi gerçekleştirilen makinelerin kentin tarımına katkı sağlayacağını belirten Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, “İlimizde tarımsal üretimi geliştirmek ve ürün çeşitliliğini artırmak, üreticinin gelir düzeyini yükseltmek amacıyla öncü çalışmalara imza atan Büyükşehir Belediyemiz son yıllarda tıbbi ve aromatik bitkilerin yaygınlaşması konusunda da aktif rol almaktadır. İlimizde kümelenme noktasında mesafeler kat edilmiş olup bundan sonraki süreçte hasat ve işleme konularında çalışmaya devam edeceğiz. DOKAP ile birlikte yürüttüğümüz bu çalışmanın pandemi sonrası geline süreçte tıbbi bitkilere olan rağbeti karşılama noktasında önemli bir boşluğu doldurması yanında ilimiz tarımına da bir açılım sağlayacağını görmekteyiz. Bu vesileyle projemizin ilimizin tüm tarım paydaşlarına hayırlı olmasını diliyorum” diye konuştu.



BÜYÜKŞEHİR'İN MEYVECİLİĞE DESTEĞİ SÜRÜYOR

Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından kentte tarımsal üretimin artırılması amacıyla çiftçilere verilen destekler artırılarak devam ediyor. Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen 'Kent Kır Elele Projesi' kapsamında bu yıl çiftçilere 580 bin çilek fidesi, 15 bin kivi ve 11 bin maviyemiş fidanı desteği verildi.

Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan çalışmalarla kentte çiftçilere verilen destekler aralıksız sürüyor. Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen 'Kent Kır Elele Projesi' kapsamında çiftçilere 2023 yılında 580 bin çilek fidesi, 15 bin kivi ve 11 bin maviyemiş fidanı desteği sağlandı. Tarım ve Orman İl ve İlçe Müdürlükleri işbirliğinde gerçekleştirilen proje için Çarşamba ilçesinde 'Çilek Fidesi, Kivi ve Maviyemiş Fidanı Dağıtım Töreni' düzenlendi. Programa Çarşamba İlçe Kaymakamı Doç.Dr. Şükrü Yıldırım, Tarım ve

Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Şube Müdürü Lale Baykal, Tarım ve Orman Çarşamba İlçe Müdürü İrfan Öztürk, Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Dr. Ali Korkmaz ile proje görevlileri ve çiftçiler katıldı. Törende 45 çiftçiye kivi fidanı desteği verildi.

KARADENİZ'İN EN BÜYÜK KİVİ BAHÇELERİNE SAHİP

Yapılan çalışma ile ilgili bilgi veren Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'nda görevli Ziraat Mühendisi Hicran Çıkış Kanca, "Proje kapsamında 2023 yılında 580 bin çilek fidesi ile 15 bin kivi ve 11 bin maviyemiş fidanı desteği sağladık. Maviyemiş bölgemizde yeni yeni yaygınlaşıyor. Üretim alanlarında seçiciliği olan bir meyve çeşididir. Daha önce toprak pH'sı ve aşı açısından son derece uygun olan Salıpazarı ilçesinde üreticilerimize maviyemiş



fidan desteği vermiştik. Yine meyvenin ekolojisine uygun Atakum ve İlkadım ilçelerinde deneme bahçeleri kurduk. ilekte desteklerimize 2015 yılından bu yana devam ediyoruz. Kivi yetiştiriciliğinde de Samsun Karadeniz'in en büyük kivi bahçelerine sahip. arřamba ilçesinde pilot kümeleme bölgesi oluşturmak adına 15 bin adet kivi fidanı desteği verdik. Proje kapsamında toplamda 399 dekar alanda 175 çiftimizi destekledik" dedi.

DESTEKLER SÜRECEK

Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Dr. Ali Korkmaz ise Samsun'da meyvecilik sektörünün gelişerek yaygınlaşması, katma değeri yüksek ürünler elde edilmesi ve pazara sunulması amacıyla yaptıkları çalışmalara aralıksız devam ettiklerini belirterek "Bu bağlamda Salıpazarı'nda maviyemişi, arřamba'da kiviye ve Alaçam'da ileđi ön plana çıkarıp, ticari bir ürün haline gelmesi ve pazarlarda yer edinebilmesi amacıyla projelerimizi yoğunlaştırdık. Bundan sonradaki süreçte de çalışmalarımıza hız kesmeden devam edeceğiz" diye konuştu.



580 bin
ilek Fidesi



15 bin
Kivi Fidanı



11 bin
Maviyemiři Fidanı



DEPREM BÖLGESİNE TARIMSAL DESTEK

Samsun Büyükşehir Belediyesi deprem felaketinden etkilenen Malatya'daki çiftçilere 40 bin adet sebze fidesi desteği verdi. Başkan Mustafa Demir, "Çiftçilerimizin her zaman yanındayız. Deprem bölgesinde üretimi yeniden yeşertmek istiyoruz" dedi.

Samsun Büyükşehir Belediyesi, 6 Şubat'ta Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen deprem felaketi nedeniyle zarar gören illerde afetin yaralarını sarmak için birçok çalışma yürütüyor. Bu kapsamda depremden etkilenen çiftçiler için de bir çalışma yapıldı. Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği'nin (Agricities) talebi doğrultusunda Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından Malatya'nın Yeşilyurt ilçesindeki çiftçiler için domates, biber, patlıcan ve kavun olmak üzere 40 bin adet sebze fidesi desteği verildi. Fideler Samsun Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Yüksek Ziraat Mühendisi Hicran Çıkış Kanca tarafından Yeşilyurt Belediyesi Tarımsal Hizmetler Müdürü Ömer Kamış' a teslim edildi.



BÖLGEDE ÜRETİM YENİDEN YEŞERECEK

Depremden etkilenen üreticilerin ihtiyaçlarını belirleyerek, bölgede tarım ve hayvancılığı yeniden canlandırmak için destek olmaya devam edeceklerini belirten Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Çiftçilerimizin her zaman yanındayız. Deprem bölgesinde üretimi yeniden yeşertmek istiyoruz. Üreticilere yapacağımız yardımlarla üretimi yeniden canlandırmak için Samsun Büyükşehir Belediyesi olarak ne gerekiyorsa yapmaya devam edeceğiz" diye konuştu.



BÜYÜKŞEHİR'DEN ÇİFTÇİLERE GÜBRE DESTEĞİ

Samsun Büyükşehir Belediyesinin finansmanı, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün işbirliğiyle gerçekleştirilen proje kapsamında Çarşamba ilçesinde örtü altı sebze üretimi yapan 446 çiftçiye 21 bin 150 kilogram gübre desteği verildi.

Samsun Büyükşehir Belediyesinin finansmanı, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün işbirliğiyle 'Örtü Altı Sebze Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi' çerçevesinde Samsun'un Çarşamba ilçesinde üreticilere gübre teslimi yapıldı. Üreticilerin girdi maliyetlerini azaltmanın amaçlandığı projede, üreticilerin örtü altı sebze yetiştiriciliği yapması, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı olması, en az 500 metrekare ve üstü örtü altı sebze alanına sahip olması şartları arandı. Toplamda 8 ilçede, 446 üreticiye, 846 dekar alanda kullanılmak üzere 21 bin 150 kilogram gübre desteği sağlandı. Bütçesi 699 bin 895 TL olan proje maliyetin tamamı Büyükşehir Belediyesi tarafından karşılandı. Bu destek ile verilen gübreler ile Alaçam, Atakum, Bafra, Canik, Çarşamba, Terme, 19 Mayıs ve Vezirköprü ilçelerindeki üreticilerin, yetiştiricilik süresince oluşan gider maliyetini düşürerek kar oranlarının artırılması ve bu şekilde üreticinin refah seviyesinin yükseltilmesi hedeflendi.

Çarşamba'da gerçekleştirilen gübre teslim törenine Çarşamba Kaymakamı Doç. Dr. Şükrü Yıldırım, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, Samsun Büyükşehir Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Dr. Ali Korkmaz, Çarşamba Ziraat Odası Başkanı Muammer Aydemir, Örtü Altı Üretici Birliği Başkanı Hilmi Karaca, Çarşamba, Terme, Canik, Atakum, Bafra, Alaçam İlçe Tarım ve Orman Müdürleri ile üreticiler katıldı.

Proje hakkında değerlendirmede bulunan Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Göreve geldiğimiz ilk günden itibaren 'Samsun'un önceliği, tarımın geleceği' ilkesi ile her geçen yıl katkımızı artırdığımız tarım sektöründe bu çalışmalarını gördükçe ne kadar isabetli davrandığımızı görüyoruz. Tarım bizim vazgeçilmezimiz olup bundan sonraki süreçte de yeni çalışma ve projelerle Samsunlu üreticilere katkı sunmaya devam edeceğiz" dedi.



DOKAP KATKILARIYLA BÜYÜKŞEHİR'DEN KAZ ÜRETİCİSİ KADINLARA EĞİTİM DESTEĞİ

Samsun Büyükşehir Belediyesi, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) işbirliği ile yürüttüğü 'Yöresel Tat Tirit İçin Kaz Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma Projesi' kapsamında 30 kadın üreticiye 'Kaz Yetiştiriciliği' eğitimi verdi. Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, çiftçilere her türlü desteği vermeye devam ettiklerini belirterek eğitim faaliyetlerinin tarımsal destekleri güçlendirdiğini söyledi.

Büyükşehir Belediyesi tarafından kentte tarım ve hayvancılığın gelişmesi için yürütülen çalışmalar hızla devam ediyor. Bu kapsamda çiftçilere çeşitli konularda eğitim desteği de sağlanıyor. Samsun Büyükşehir Belediyesi, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) işbirliği ile yürüttüğü 'Yöresel Tat Tirit İçin Kaz Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma Projesi' kapsamında 30 kadın üreticiye 'Kaz Yetiştiriciliği' eğitimi verdi. Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı ve DOKAP görevlileri tarafından Havza, Kavak ve Ladik ilçelerinde düzenlenen eğitim çalışmalarında çiftçilere Veteriner Hekim Fatih Cır tarafından kaz yetiştiriciliği ile ilgili güncel teknikler anlatıldı.

ÜRETİCİLERİMİZİN YANINDAYIZ

Tarımsal desteklerin eğitimle güçlendirildiğini söyleyen Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Çiftçilerimizin her zaman yanlarındayız ve yanlarında olmaya da devam edeceğiz. Yapılan her projenin sürdürülebilir hale gelmesi açısından, bir üreticinin neye ihtiyacı varsa, ayağa kalkacak seviyedeki tüm ihtiyaçlarını Büyükşehir Belediyesi olarak karşılıyoruz. Desteklerimizi eğitimlerle de güçlendiriyoruz. Yöresel Tat Tirit İçin Kaz Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma Projesi kapsamında verilen eğitimler de bunlardan biri. Proje ile ilçelerde tiritten geçimini temin eden işletmelere materyal oluşturulacak olup, bulunduğu yerde geçimini temin edecek bireyler oluşturmak, yöresel tatlardan olan kaz tiridi geleneğinin yaşamasına katkıda bulunmak hedeflerimiz arasında. Bu çalışma vesilesiyle bir kez daha projelerimize sağladığı katkı sebebiyle DOKAP yetkililerine teşekkür ediyorum" dedi.

yoruz. Yöresel Tat Tirit İçin Kaz Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma Projesi kapsamında verilen eğitimler de bunlardan biri. Proje ile ilçelerde tiritten geçimini temin eden işletmelere materyal oluşturulacak olup, bulunduğu yerde geçimini temin edecek bireyler oluşturmak, yöresel tatlardan olan kaz tiridi geleneğinin yaşamasına katkıda bulunmak hedeflerimiz arasında. Bu çalışma vesilesiyle bir kez daha projelerimize sağladığı katkı sebebiyle DOKAP yetkililerine teşekkür ediyorum" dedi.



30 KADIN ÜRETİCİYE BİN 500 KAZ PALAZI

DOKAP

Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından 'Yöresel Tat Tirit İçin Kaz Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma Projesi' kapsamında 3 ilçede 30 kadın üreticiye bin 500 kaz palazı dağıtıldı.

Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin Havza, Kavak ve Ladik ilçelerinde hayata geçirdiği 'Yöresel Tat Tirit İçin Kaz Yetiştiriciliği' projesi ile çiftçiler destekleniyor. Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın (DOKAP) destek verdiği proje kapsamında 3 ilçedeki 30 kadın üreticiye bin 500 kaz palazı düzenlenen programla verildi. Proje ile Kavak, Havza ve Ladik ilçelerinde çiftçilerin ek kazanç elde etmeleri ve buna bağlı refah düzeylerinin artırılması planlanıyor. Projede ayrıca sektöre yeni üreticiler kazandırmak, tiritten geçimini temin eden işletmelere materyal oluşturmak, yöresel tatlılardan olan kaz tiriti geleneğinin devam etmesine katkıda bulunmak da hedefleniyor.

BU YÖRENİN SESİNİ TÜRKİYE'YE DUYURMAYA ÖNCÜLÜK ETMEK İSTEDİK

Projenin detaylarıyla ilgili bilgi veren Samsun Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanı Dr Ali Korkmaz, "3 ilçede toplam

30 kadın üreticiye her birine 50'şer adet olmak üzere toplam 1500 adet kaz palazı dağıttık. Proje bütçesi 455 bin 220 TL. DOKAP'a da destekleri için teşekkür ediyoruz. Kaz yetiştiriciliğini yaygınlaştırmak ve kadın üreticilerimizi bu işe dahil etmek adına bu projeyi hayata geçirdik. Üreticilerimize hayırlı olsun diyoruz. Kadın üreticilerimizden bu projeyi sahiplenmelerini, başarılı olmalarını istiyoruz. Belki burada kaz yetiştiricileri birliğini kurarak bu yörenin sesini tüm Türkiye'ye duyurmayı ve bu çalışmanın buna öncülük etmiş olmasını temenni ediyorum" dedi.

BÜYÜKŞEHİR'E TEŞEKKÜR

Üreticilerden Ebru Şahin Kaya "Büyükşehir Belediyesine katkılarından dolayı teşekkür ederim. Kadınları desteklemesi çok güzel. Heyecanlıyım. Başarılı olup bana destek veren herkesi gururlandırmak istiyorum" diye konuştu.

Nesrin Gençal isimli üretici ise "Çok memnun kaldık. Çiftçiye desteklemek gerekiyor ki üretim yapabilelim kendi imkanlarımızla yapsak yapamazdık. Büyükşehir Belediyesine çok teşekkür ediyoruz destekleri için" şeklinde konuştu.



DOKAP VE BÜYÜKŞEHİR DESTEK VERDİ ÜRETİM ARTTI

Samsun Büyükşehir Belediyesi'nden sağım makinası ve soğutma tankı desteklerinden yararlanarak süt verimini artıran Bafra ilçesindeki manda yetiştiricileri, İtalya'nın dünyaca ünlü lezzeti mozzarella peyniri başta olmak üzere ürettikleri süt ürünlerini iç piyasada satışa sunuyor. Kentte tarımsal üretimi artırmak için hazırlanan projelerle çiftçileri her alanda desteklemeye devam ettiklerini belirten Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Kentimizde manda besiciliğinin daha da yaygınlaşmasını, manda sütü ve manda sütünden yapılan yoğurt, peynir, kaymak gibi ürünlerin üretiminin artırılmasını hedefliyoruz. Bu ürünlerin üretiminin artması kent ekonomimize katkı katma değer sağlayacaktır" dedi.

Manda varlığı bakımından Türkiye'de ilk sırada yer alan Samsun'da Büyükşehir Belediyesi tarafından bu alanda çiftçilere verilen destekler aralıksız sürüyor. Manda sütü verimini ve süt ürünleri üretimini artırmak amacıyla Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı ve Doğu Karadeniz Projesi Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) işbirliğiyle yapılan çalışma kapsamında manda yetiştiricilerine yönelik makine ve ekipman desteği sağlandı.

'Manda Sütünün Uygun Koşullarda Sağımı ve Toplanması Projesi' kapsamında damızlık Samsun Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği üyelerine 52 süt sağım makinası, 52 süt soğutma tankı verildi. Ayrıca malakların (manda yavrusu) hastalıklardan korunması, sağlıklı büyümelerinin sağlanması ve yaban hayvanlarının saldırılarının önlenmesi için ahır önlerine kulübeler yerleştirilirken yeni doğan malakların bağışıklık sistemlerinin güçlenmesi ve dirençlerinin artması için de 2 bin 500 doz aşı ve dezenfektan desteği sağlandı. Samsun'da manda besiciliğinin yoğunlaştığı Bafra ilçesindeki çiftçiler verilen desteklerle birlikte süt veriminin arttığını söyledi.

HER ALANDA DESTEKLEMeye DEVAM EDİYORUZ

Kentte tarımsal üretimi artırmak için hazırlanan projelerle çiftçileri her alanda desteklemeye devam ettiklerini belirten Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Samsun Türkiye'nin en önemli tarım kentlerinden birisi. Bu noktada mevcut tarımsal üretimimizi artırmak için çiftçilerimizi ihtiyaç duydukları her



alandaki desteklemeye devam ediyoruz. Ekipman desteğinden eğitim desteğine ekiplerimiz her zaman onların yanındalar. Bu noktada Türkiye’de en çok manda varlığına sahip olan il olan Samsun’da mandacılıkla ilgili özel çalışmalar gerçekleştirdik. Çiftçilerimize verdiğimiz desteklerin olumlu geri dönüşlerini görüyoruz. Kentimizde manda besiciliğinin daha da yaygınlaşmasını, manda sütü ve manda sütünden yapılan yoğurt, peynir, kaymak gibi ürünlerin üretiminin artırılmasını hedefliyoruz. Bu ürünlerin üretiminin artması kent ekonomimize katkı katma değer sağlayacaktır” dedi.

MAKİNA, KULÜBE VE AŞI DESTEĞİ

‘Manda Sütünün Uygun Koşullarda Sağımı ve Toplanması Projesi’ ile ilgili bilgi veren Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı’nda görevli Ziraat Mühendisi Enver Demirhan, “Proje kapsamında damızlık manda yetiştiricilerine süt sağım ve soğutma tankları verdik. Şuan işletmelerin büyük kısmı makineyle sağım yapıyor. Elde ettikleri sütü, yine verdiğimiz soğutma tanklarında muhafaza ediyorlar. Bu da hem hijyeni hem de kaliteyi sağlıyor. Bunun yanı sıra 50 üreticimize toplam 100 adet ‘Buzağı kulübesi’ desteği verildi. Kulübelerle doğal yaşam alanı oluşturularak birçok sorun ortadan kalktı. Yeni doğan malaklarda görülen zayıf bağışıklığın önüne geçmek için sağladığımız aşılar da sağlıklı büyümelerine yardımcı oldu” diye konuştu.

MOZZARELLA PEYNİRİ ÜRETTİK

Verilen desteklerin mandacılığa katkı değeri kattığını dile getiren Samsun Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği Başkanı İsmail Metin, “Manda yetiştiriciliğinde Samsun Büyükşehir Belediyesi’nin destekleri süt sağımında önemli fayda sağladı. Önceleri elle sağım yapıldığında 5 kg yerine 3 kg süt alabiliyorduk. Makineler hafif masajlarla sağım yaptığı için sütün tamamı alınıyor. İşletmelerimizin yüzde 65’i makineli sağıma geçti. Bu da süt verimi artırdı. Yine süt toplama tankları da bozulmayı önlediği için kaliteyi yükseltiyor. Manda sütünden elde edilen ürünlerimize büyük ilgi var. İç piyasada tüketicilerin taleplerine yetişemiyoruz. İtalyan mutfağının dünyaca tanınan peyniri mozzarella peynirini ürettik. Süt verimimizi daha da artırıp

ürettiğimiz bu peyniri Avrupa ülkelerine satmayı hedefliyoruz” diye konuştu.

SÜT ÜRETİMİMİZ ARTTI

Şeyhören mahallesinde hayvancılıkla uğraşan çiftçi İbrahim Sancar, “Manda yetiştiriciliği bizim aile mesleğimiz. 3’üncü kuşak olarak ben bunu devam ettiriyorum. Daha önce kendi imkanlarımızla ve geleneksel yöntemle yani elle süt sağımı yapıyordum. Dolayısıyla süt azdı. O yüzden büyük zorluk yaşıyordum. Daha sonra Büyükşehir Belediyemizin projelerinden haberdar oldum. Müracaat edip süt sağım makinesi ve soğutma tankı aldım. Verilen destekler işlerimizi kolaylaştırdı. Süt üretimimiz arttı. Üretimi daha da artırıp, iç pazarda daha çok satış yapmayı hedefliyorum” dedi.



BAŞKAN MUSTAFA DEMİR MUHTARLARLA İSTİŞARE **TOPLANTISI YAPTI**

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, hizmetlerin daha etkin yürütülmesi için gerçekleştirdiği muhtarlarla istişare toplantısını sürdürüyor. Atakum ilçesinde görev yapan 56 mahalle muhtarıyla bir araya gelen Başkan Demir, "Biz sizin için varız. Sizler de mahallelerinizde bizleri temsil ediyorsunuz. Dayanışma içerisinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu şehri daha iyi noktalara taşımak için gece gündüz durmaksızın koşturuyoruz" dedi.

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, kentlerin kılcal damarları olarak nitelendirilen muhtarlarla bir araya gelerek talep ve isteklerini dinliyor yapılan çalışmalarla ilgili bilgi veriyor. Bu kapsamda Atakum ilçesinde görev yapan 56 mahalle muhtarının katılımıyla istişare toplantısı düzenlendi. Meclis Toplantı Salonu'nda gerçekleşen toplantıya Başkan Demir'in yanı sıra, Genel Sekreter Vekili Metin Köksal, Genel Sekreter Yardımcısı Zennube Albayrak ile Genel Sekreter Yardımcısı Vekili

Ahmet Bayır, SASKİ Genel Müdür Yardımcısı Cihan Güler de katıldı. Muhtarlar istişare toplantılarının sorunların çözümü açısından önemli olduğunu belirterek Başkan Demir'e, yapılan hizmetlerden dolayı teşekkür etti.

BİZ SİZİN İÇİN VARIZ

Mahallelere muhtarlarla birlikte hizmet yaptıklarını söyleyen Başkan Demir, "Sizlerle birlikte olmaktan oldukça mutluyum. Projelerimize ve hizmetlerimize doludizgin devam ediyoruz. Yapılanlar var, devam edenler var ve yapılacaklar var. Bu aşamada hangi noktadayız, mümkün olduğu kadar bu değerlendirmeleri yapmak için bir araya gelmiş bulunuyoruz. Biz sizin için varız sizler de mahallelerinizde bizleri temsil ediyorsunuz. Sizler bizim gözümüz kulağımızsınız. Ekip çalışmamızın parçasısınız. Söylediğiniz her cümle bizim için kıymetli. Dayanışma içerisinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu şehri daha iyi noktalara taşımak için gece gündüz durmaksızın koşturuyoruz" dedi.



**56 mahalle muhtarının katılımıyla
istişare toplantısı düzenlendi.**



TÜRKİYE'YE ÖRNEK BELEDİYESİ

Yapılan tüm işlerde Türkiye'ye örnek hizmetler yapıldığını ifade eden Başkan Demir, "Şu ana kadar 3 bin 800 km yol yaptık. Kullanılabilir yolların bakımını yapıyoruz. Samsun'un kırsalında da merkezinde de içme suyu problemi olan hiçbir mahalle kalmıyor. En yüksek performanslarla çalışıyoruz. 2024 yılına ilişkin bunlarla ilgili de hazırlık yapıyor, program oluşturuyoruz. Önümüzdeki sene hiçbir yol şikayeti kalmayacak. İlçelerimiz, mahallelerimiz ve içme suyu dahil önümüzdeki sene alt yapı problemini gündemimizden tamamen çıkaracağız. Ayrıca 2024'te kırsalda ağırlıklı olarak kanalizasyon çalışmalarının tamamını bitireceğiz. Türkiye'ye örnek bir belediye sergiliyoruz" diye konuştu. Program hatıra fotoğrafı çekiminin ardından sona erdi.



BÜYÜKŞEHİR'DEN KAVILCA BUĞDAYI ÜRETİMİNE DESTEK

Samsun Büyükşehir Belediyesi Yakakent ilçesine bağlı Büyükkırık ve Sarıgöl Mahallelerinde yetiştirilen 13 bin yıllık geçmişe sahip ata tohumu 'kavılca buğdayı'nın üretiminin ve veriminin artırılması amacıyla çiftçilere organik pelet gübre desteği verdi.

Samsun Büyükşehir Belediyesi hayata geçirdiği projeler ve verdiği desteklerle çiftçilerin yüzünü güldürüyor. Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı ile Yakakent İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü iş birliğiyle yürütülen 'Gelecek Nesilleri Sağlıkla Beslemeli Projesi' kapsamında yapılan çalışmalar devam ediyor. Proje kapsamında Yakakent ilçesinde yüksek rakımlı mahallelerde üretilen, 13 bin yıllık geçmişe sahip ata tohumu kavılca buğdayının üretiminin yaygınlaştırılmasını ve veriminin artırılmasını hedefleyen Büyükşehir Belediyesi, çiftçilere 2 bin 125 kilogram organik pelet gübre desteği verdi. Destek ile organik tarım uygulamaları çerçevesinde üretim yapılan 200 dekar alanda rekoltenin artırılması hedefleniyor.

13 BİN YILLIK ATA TOHUMU

Çalışma ile ilgili bilgi veren Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı personeli Ziraat Yüksek Mühendisi Hicran Çıkış Kanca, "Yakakent ilçesinde 600 metre rakım ve üstü tarım arazilerinde 13 bin yıllık kadim tarihi ile antik buğday çeşitlerinden olan ata tohum kavılca buğdayı yetiştiriciliği yapılmaktadır. İlçemiz Büyükkırık, Sarıgöl Mahallelerinde üretimi yapılan ürün ile sürdürülebilir bir havza özelliği oluşturarak biyolojik çeşitliliğin devamlılığı ve yerel çiftçiliğin, girişimciliğin yaygınlaşmasına katkı sağlamakla beraber, yöresel ürünlere artan ilgi, gıda ve turizm sektörlerinin talebi doğrultusunda yetiştiricilerin kavılca buğdayı üretimini 'organik tarım' kapsamında gerçekleştirmesi ve kavılca buğdayı üretiminin yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır" dedi.

DESTEKLER KESİNTİSİZ DEVAM EDECEK

Kırsalda yaşayan vatandaşların gelirinin artması için tarımsal desteklemeleri kesintisiz şekilde sürdüreceklerini söyleyen Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir ise "Üretimi teşvik eden projelerimiz ile şehrimizin tarımda bulunduğu noktayı yükseltmek için her türlü çalışmayı yapıyoruz. Yeter ki çiftçilerimiz üreteceğiz diyerek, bizden istesin, üzerimize ne düşüyorsa yapmaya devam edeceğiz. Bu noktada özellikle organik tarımın geliştirilmesi için yaptığımız çalışmalara büyük önem veriyoruz. Organik tarım uygulamaları üretilen ürünlerin tercih edilmesi, aynı rekabet koşullarında diğer üreticilere göre üstünlük sağlanması, güvenilir, kaliteli gıdaların üretilmesine imkân sağlaması, üretici gelirinin artması gibi faydalar sağlamaktadır. Organik tarım uygulamaları, tüketicinin bu uygulamalarla üretilen ürünlere olan güveni sayesinde talepte olan artış, ürünlerine daha kolay pazar bulma, ürünlerini daha kolay pazarlayabilme ve bu sayede gelirlerinde artış ile birlikte yaşam standartlarını yükseltmelerini sağlar. Gıdanın izlenebilirliği ve sağlıkla ilgili risklerinin azaltılması ile artan talepler sayesinde daha fazla kar elde edebilirler. Bu yönden organik tarım uygulamaları ve bu ölçekte kavılca buğdayının yaygınlaştırılmasını sağlanacaktır" diye konuştu.



9 İLÇEDE 400 MUHTARA MUBİS EĞİTİMİ VERİLDİ

Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen Muhtar Bilgi Sistemi (MUBİS) eğitim çalışması hız kesmeden devam ediyor. Kavak ilçesinde gerçekleştirilen eğitim çalışmasına katılan muhtarlara, MUBİS'i etkin kullanabilmeleri için detaylı bilgi verildi. Bu zamana kadar 9 ilçede düzenlenen eğitim programına toplam 400 muhtarın katıldığını belirten Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Muhtarlarımızın talep ve ihtiyaçlarını karşılamak için her zaman yanlarındayız" dedi.

Büyükşehir Belediyesi MUBİS ile Samsun'un 17 ilçesindeki muhtarların yükünü azaltırken işlerin daha hızlı gerçekleşmesine katkı sağlıyor. Samsun Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Muhtarlıklar Şube Müdürlüğü tarafından muhtarların, Muhtar Bilgi Sistemi'ni (MUBİS) daha etkin ve verimli kullanmalarını sağlamak amacıyla yürüttüğü eğitim çalışması hız kesmeden devam ediyor. Son olarak Kavak ilçesinde düzenlenen eğitim çalışmasına 22 muhtar katıldı. Muhtarlara elektronik ortamda talep, istek, görüş, öneri ve şikayetlerin iletebildiği MUBİS sistemi üzerinden nasıl iletişim kurulduğu ve sistemin amacı hakkında bilgi verildi. Eğitim çalışması ile birlikte onların MUBİS sistemini daha verimli kullanmalarını sağlayarak mahallelerinde yaşanan sorunları en kısa zamanda ilgili kuruma iletmeleri ve hızla çözüm üretilmesinin sağlanması hedefleniyor.

EĞİTİM ÇALIŞMALARINI HIZLANDIRDIK

Programda konuşma yapan Samsun Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Dr. Ali Korkmaz, tüm muhtarların eğitimden faydalanabilmeleri için çalışmalara hız verdiklerini dile getirerek "17 ilçemizde bu eğitimi veriyoruz. Amacımız onların yaşadıkları sorunları, önerilerini, şikayetlerini Büyükşehir Belediyesi'ne veya çeşitli kurumlara gitmeden doğrudan cep telefonu veya bilgisayar üzerin-

den MUBİS'e girerek oradan bildirmesi esasına dayalı bir sistem. Buraya yaptıkları dilek, istek, şikayetler İçişleri Bakanlığı tarafından ilgili kurumlara yönlendiriliyor. Oradan yardım ya da çözüm geliyor. Bizi ilgilendiren kısım ise belediyemizle ilgili konulardaki şikayetler doğrudan bize gelmekte. Biz de ilgili daire başkanlıklarına bunları ileterek sorunların çözüme kavuşturulmasına olanak tanımaktayız. İlimizdeki tüm muhtarlarımızın bundan faydalanabilmesi için eğitim çalışmalarını hızlandırdık. Başkanımızın talimatı doğrultusunda bu çalışmayı yürütüyoruz. Yakında bütün ilçelerimizi tamamlamış olacağız" dedi.

TÜM MUHTARLARIMIZ BU EĞİTİMİ ALACAK

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, muhtarların MUBİS'i etkin kullanarak ihtiyaç ve taleplerini ilgili kurumlara daha hızlı iletebileceklerini belirterek "Mahallelerimizde yaşanan tüm sorunların çözümü noktasında muhtarlarımızın MUBİS hakkında daha fazla bilgi sahibi olmalarını istiyoruz. Bu kapsamda düzenlediğimiz eğitim çalışmasına toplam 9 ilçemizde bugüne kadar 400 muhtar katıldı. 17 ilçemizin tamamında bin 252 muhtarımıza bu eğitimi vermeyi hedefliyoruz. Sistemi daha etkin kullanmamız hizmetlerin gerçekleşmesine hız katacaktır. Vatandaş ile devlet kurumları arasında bir köprü olan muhtarların talep ve ihtiyaçlarını karşılamak için her zaman yanlarında olmaya devam edeceğiz" şeklinde konuştu.



BÜYÜKŞEHİR'DEN HAYVANSAL ÜRETİME YEM BİTKİSİ TOHUMU KATKISI

Samsun Büyükşehir Belediyesi yürüttüğü projelerle kent genelinde çiftçileri desteklemeye devam ediyor. Büyükşehir Belediyesi finansmanı ile İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen 'Yem Bitkileri Yetiştiriciliğinin Geliştirilerek Yaygınlaştırılması Projesi' kapsamında Çarşamba ilçesinde silajlık mısır tohumu dağıtıldı.

Samsun Büyükşehir Belediyesi finansmanı ile İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde gerçekleştirilen 'Yem Bitkileri Yetiştiriciliğinin Geliştirilerek Yaygınlaştırılması Projesi' kapsamında Çarşamba ilçesinde silajlık mısır dağıtım töreni düzenlendi. Programa Çarşamba Kaymakamı Doç. Dr. Şükrü Yıldırım, Çarşamba Belediye Başkanı Halit Doğan, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Vekili Metin Köksal, Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Dr. Ali Korkmaz, Çarşamba Ziraat Odası Başkanı Muammer Aydemir, daire başkanları, şube müdürleri ve çiftçiler katıldı.

Programda konuşma yapan Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Dr. Ali Korkmaz, proje ile Samsun'da yem bitkisi yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılarak hayvansal üretimde verim ve kalite artışının sağlanmasının amaçlandığını belirterek "Bu törende 1200 paket silajlık mısır, ilimizde 13 ilçede bulunan hayvan yetiştiriciliği yapan ve yem bitkisi yetiştiren üreticilerimize dağıtımını gerçekleştirdik. Projemiz yaklaşık 1,4 milyonluk bir proje olup tamamı Büyükşehir Belediyemiz finansmanı, yüzde 25 çiftçi katkı payı ile yürütülmektedir. Amacımız tamamen çiftçimize katkı sağlayarak yem bitkisi üretimini artırarak bu alana katkı sağlamaktır. Samsun'da hayvancılığın geliştirilmesi ve yem bitkisi yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması ilkesine dikkat ederek bu çalışmaları gerçekleştiriyoruz. İlkbahar döneminde yaptığımız bu çalışmanın bir benzerini de farklı ürünlerde sonbahar döneminde yapacağız" dedi.



AMACIMIZ ÜRETİCİLERİMİZE DESTEK OLMAK'

Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Vekili Metin Köksal ise yaptığı konuşmada, "Amacımız ilimiz üreticilerine destek olmak, ülkemiz ve ilimiz insanının et ve süt ihtiyacının karşılanmasında önemli yeri olan yem bitkisi ekilişine de katkı sağlamaktır. Özellikle son yıllarda öne çıkan et ve süt veriminin artırılması çalışmasına yerelden katkı sunmaktır. Bunun için de Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile birlikte yürütmüş olduğumuz bu çalışma ile hedefimiz ilkbahar dönemi için 6 bin dekar alanda 33 bin ton silajlık mısır üretimini gerçekleştirmektir. Hayvancılığın yüzde 70 oranında girdisini oluşturan yem konusunda üreticilerimize sağlamış olduğumuz bu katkının, üretimde verimliliğe ve karlılığına sağlayacağı katkının bilincindeyiz" dedi.

HAYVANCILIĞA BÜYÜK KATKI SAĞLAYACAK

Çarşamba Belediye Başkanı Halit Doğan da konuşmasında hayvancılıkta kullanılan yem bitkilerinin çiftçilere daha uygun maliyetle ulaştırılması için çalışmalar yapıldığını belirterek "Bu projenin ilçede tarım ve hayvancılığa büyük katkı sağlayacağını düşünüyorum. Çiftçilere verdiği destekten dolayı Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir'e teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu.

HAYVANCILIKTA GİDERLERİN YÜZDE 70'İ YEM NEDENİYLE

İl Tarım Orman Müdürü İbrahim Sağlam ise, kent genelinde 362 bin büyükbaş, 261 bin küçükbaş hayvanın mevcut olduğunu söyleyerek "1 milyon 260 bin ton gibi de yem ihtiyacımız var. Toplam 162 bin dekar mera alanları ve 682 bin dekar alanda yem bitkisi ekilişlerimizle 1 milyon tonun üzerinde bir üretimimiz var. Hayvancılığın giderlerinin yüzde 70'inin yem olduğunu düşündüğüm için bu destekleri önemsiyorum. Bu nedenle başta Büyükşehir Belediye Başkanımız Mustafa Demir ve ekibine, tüm il ve ilçe müdürlüklerinde çalışan personel arkadaşlarıma ve destek veren herkese teşekkürlerimi sunuyorum" dedi. Konuşmaların ardından silajlık mısır tohumlarının bulunduğu paketler çiftçilere dağıtıldı.



BÜYÜKŞEHİR DESTEKLİYOR KADIN GİRİŞİMCİLER ÜRETİYOR

Samsun Büyükşehir Belediyesi, yaptığı çalışmalarla kadın girişimcileri desteklemeye devam ediyor. Kadın çiftçiler, Büyükşehir Belediyesi ve DOKAP işbirliğiyle gerçekleştirilen 'Samsun İli Aromatik Bitki Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılarak Geliştirilmesi Projesi' kapsamında verilen sumak fidanı desteğinden faydalaniyor. Ev hanımıyken geçen yıl aldığı destekle tarımsal üretime başlayan Bahtışen Erdoğan, kendi hikayesinin çalışmak ve üretmek isteyen tüm ev hanımlarına örnek olmasını istedi. Kentte tarımsal üretimin artırılması için çalışmalara aralıksız devam ettiklerini belirten Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, kadın çiftçilere verilen desteklere özellikle hassasiyet gösterdiklerini söyledi.

Samsun Büyükşehir Belediyesi, kentte tarımsal üretimi artırmak için hayata geçirdiği projelerle çiftçileri her alanda desteklemeye devam ediyor. Büyükşehir Belediyesi'nin destekleriyle çiftçiler üretimlerini artırırken bir yandan da yeni çiftçiler ile sektör gelişiyor. Ondokuzmayıs ilçesinde yaşayan ve ev hanımı olan Bahtışen Erdoğan, geçen yıl aldığı destekle tarım arazisinde sumak üretimine başladı. Samsun Büyükşehir Belediyesi ve Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) işbirliğinde yürütülen 'Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi' kapsamında destek alan Bahtışen Erdoğan, kendi hikayesinin tüm kadınlara örnek olmasını istedi.

ÖRNEK OLSUN

Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin girişimci kadınlara yönelik desteklerini duyması üzerine başvuruda bulunduğunu belirten Bahtışen Erdoğan, "Ben ev hanımıyım ancak hep aklımda bir şeyler üretmek fikri vardı. Büyükşehir Belediyesi'nin desteklerinin olduğunu öğrendim. Bu beni çok mutlu etti.

Ardından gerekli müracaatlarda bulunup sumak fidanı desteği aldım. Belediyemizin bu desteği olmasaydı bir başlangıç yapamayabilirdim. Ev hanımı olarak maliyet kısmı beni zorlayabilirdi. Ama belediyemizden, başkanımızdan Allah razı olsun. Her şey beklediğimizden de iyi bir şekilde ilerliyor. Çalışmak ve üretmek isteyen tüm Samsunlu ev hanımlarına da güzel bir örnek olurum inşallah" diye konuştu.

KARADENİZ'DE İLK

Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı'nda görevli Ziraat Yüksek Mühendisi Hicran Çıkış Kanca, Samsun İli Aromatik Bitki Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılarak Geliştirilmesi Projesi' kapsamında üreticilerin desteklenmeye devam edildiğini



Bahtışen Erdoğan

**Ben ev hanımıyım ancak
hep aklımda bir şeyler
üretmek fikri vardı.**

dile getirerek “Bu alanda biz 14 üreticimize Kavak, Alaçam ve 19 Mayıs’ta 5 bin adet sumak fidanı desteği sağladık. Sumak, biyoçeşitliliğin güçlü olduğu bir tür. Boyacı sumağı dediğimiz sumak, Karadeniz bölgesinde yetişiyor. Ana kaynakları ve üreticisi Samsun’dan olmak üzere sumak fidan yetiştiriciliğine burada destek sağladık. 40 dekar alanda 5 bin adet fidan desteği sağlayarak Karadeniz Bölgesi’nin ilk kapama sumak bahçelerini Samsun Büyükşehir Belediyesi olarak biz kurdurmuş olduk” diye konuştu.



HER ZAMAN DESTEK VERMEYE HAZIRIZ

Kentte tarımsal üretimin artırılması için çalışmalarına aralıksız devam ettiklerini söyleyen Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, “Kadın çiftçilerimize yönelik olarak yapılan desteklere özellikle hassasiyet gösteriyoruz. Tarımın gelişmesi ve üretimin artması için her türlü desteği vermeye devam ediyoruz. Bu noktada kadın çiftçilerimizin sayısının artması bizleri mutlu ediyor. Kadınlarımız ürettikçe kentimizin tarımı daha da gelişecektir. Üretmek isteyen tüm kadınlarımıza her türlü desteği vermeye her zaman hazırız” şeklinde konuştu.



DOKAP DESTEKLİ PROJEDE 'SÜRDÜRÜLEBİLİR ARICILIK' EĞİTİMİ

Samsun Büyükşehir Belediyesi ile Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) iş birliği ile yürütülen 'Sürdürülebilir Arıcılığın Geliştirilmesi Projesi' kapsamında Kavak ilçesinde arı yetiştiricilerine eğitim verildi. Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Arıcılığın kentimizde daha da gelişip yaygınlaşması için çalışmalarımıza devam ediyoruz" dedi.

Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) iş birliğinde yürüttüğü 'Sürdürülebilir Arıcılığın Geliştirilmesi Projesi' kapsamında il genelinde arı yetiştiricilerine yönelik olarak eğitim çalışmaları düzenleniyor. Proje kapsamında Kavak İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ile Kavak Yerel Eylem Grubu'nun katkılarıyla Kavak ilçesindeki arı yetiştiricilerine eğitim verildi. İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü personelinin de katıldığı programda arı ölümlerinin nedenleri ve alınması gereken önlemler, yeni arı ürünleri üretiminin önemi ve arıcılıktan geçimini temin edenlerin yapması gerekenler anlatıldı.

BAL VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMAK VE ARI ÖLÜMLERİNİ AZALTMAK İÇİN

Eğitimi veren Samsun Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Dr. Ali Korkmaz, kentte arıcılığın gelişmesi için her türlü çalışmanın yapıldığını belirterek "Büyükşehir Belediyesi olarak yürütmekte olduğumuz proje kapsamında bu eğitimleri kent genelinde çiftçilerimize sürekli veriyoruz. Amacımız Samsun'daki kolonilerde arı ölümlerini azaltmak ve bal verimliliğini yükseltmek. Arıcılarımızın daha iyi şartlarda ekonomik olarak sıkıntıya düşmeden üretim yapmalarını temin etmek amacıyla Büyükşehir Belediyesi olarak eğitim, yayın ve proje katkısı sunmaktayız" dedi.

ARICILIK AÇISINDAN BÜYÜK ÖNEME SAHİP

Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen 'Sürdürülebilir Arıcılığın Geliştirilmesi Projesi'nin önemine dikkat çeken Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Arıcılığın kentimizde daha da gelişip yaygınlaşması için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bu kapsamda DOKAP katkısı ile birlikte yürüttüğümüz proje ilimiz arıcılığı için büyük öneme sahiptir. 'Tarımın geleceği, Samsun'un önceliği' diyerek çıktığımız bu yolda şehrimizde tarımsal üretimin ve hayvancılığın gelişmesi için projeler üretiyoruz. Bu süreçte de katkılarımız devam etmekte olup yıl içerisinde arıcılığımızın en büyük sorunu olan katkısız ve kalıntısız temel petek üretimi amacıyla makine alımını başlatıyoruz. Bu vesileyle projelerimize ve ilimize sağladığı katkılardan dolayı DOKAP yönetimine de teşekkür ediyoruz" dedi.



BÜYÜKŞEHİR'DEN TARIMSAL EĞİTİME DESTEK

Samsun Büyükşehir Belediyesi tarıma ve eğitime verdiği önem kapsamında ilimizde bulunan ve sera yapım desteği vermiş olduğu dört okulun eğitim ihtiyacı olan malzemelerini vererek katkısını sürdürüyor. Baruthane Ortaokulu, Aziz Atik Fen Lisesi, Atakum Özel Eğitim Uygulama III. Kademe Okulu ve Atakum Zafer Özel Eğitim okullarında eğitim gören yaklaşık 1500 öğrencinin eğitiminde kullanılacak olan tarımsal malzemeleri teslim edilmiştir.

Kurulduğu günden bugüne kadar seraların amacına uygun olarak eğitime katkısını güçlendirmek istediklerini belirten Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir açılışına gitmiş olduğu seralarda öğrencilerin talebini kırmayarak desteği sürdürdüklerini belirterek "Öğrencilerimize tarımı sevdirmek ve teşvik etmek bizim öncelikli konularımızdandır. Tarımsal üretimin bilinip tanınmasına yönelik bu eğitimleri önemsiyoruz. Buradan yetişecek ve tarım sektörüne girecek öğrencilerimizin ilk tarımsal deneyimlerinin yapmış olduğumuz seralarda gerçekleşmiş olması,

yaptığımız çalışmaların insanın kalbine ve ruhuna dokunup faydalı olacağının da göstergesi olacaktır. Özel eğitime ve ilgiye ihtiyacı olan çocuklarımızın yeri ise bizde başkadır. Onların duygu dolu ellerinde şekillenen bir fidenin, yeşeren bir tohumun ne kadar önemli olduğunun da altını çiziyorum. Bu gençlerimize ne yap sak azdır. Bu vesileyle tüm gençlerimize, çocuklarımıza yaşam boyu başarılı ve üretici olmalarını diliyorum" dedi.

Atakum Özel Eğitim Uygulama Okulu Müdürü Mustafa Yiğit "Eğitime Büyükşehir Belediyesi'nin verdiği katkı takdirlerin çok ötesindedir. Özel eğitime gereksinimi olan çocuklarımız için yapılan her bir çabanın ayrı bir değeri vardır. Onlarda davranış değişikliği ve gelişimine etki edecek en önemi çalışmalar tarımsal konulardır. Toprağa dokunmaları, bir tohum yeşertmelerinin verdiği mutluluk kelimelerle, sözlerle anlatılamaz. Onlara ve ailelerine bu mutluluğu yaşatmaya vesile olan Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımız Mustafa Demir'e çok teşekkür ediyoruz" demiştir.



DOKAP VE BÜYÜKŞEHİR SÜRDÜRÜLEBİLİR GELECEK İÇİN **ORGANİK TARIMI DESTEKLİYOR**

Samsun Büyükşehir Belediyesi yaptığı çalışmalar ile sürdürülebilir gelecek için kentte organik tarımı desteklemeye devam ediyor. Bu kapsamda kentin içme suyu ihtiyacını karşılayan havzalarda çiftçi birliklerine 4 adet dal parçalama makinası teslim edildi. Çiftçiler bu makinaları kullanarak çevreyi ve bahçelerini korurken aynı zamanda kompost hazırlayarak kendi gübrelerini üretecek. Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, organik tarımın yaygınlaşmasını çok önemsediklerini belirterek bu amaçla çiftçileri desteklemeye ve teşvik etmeye devam edeceklerini söyledi.

Türkiye'nin en önemli tarım arazilerine sahip kentlerden biri olan Samsun'da, Büyükşehir Belediyesi tarımsal üretimin artması ve tarımın güçlenmesi için çalışmalar yapmaya devam ediyor. Hayata geçirilen projelerde özellikle organik tarımla ilgili çalışmalara özel olarak hassasiyet gösteriliyor. Yeşilirmak ve Kızılırmak

havzaları üzerinde kurulan Çakmak Barajı ve 19 Mayıs I, 19 Mayıs II, Kavak Güven Göleti ve 19 Mayıs Göletleri 1 milyon 371 bin nüfuslu kentin içme suyu ihtiyacını karşılar. Bu bölgelerde yapılan çalışmalar ile çiftçiler organik tarıma yönlendiriliyor. Toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla Büyükşehir Belediyesi ile Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) işbirliğinde 'Samsun İli İçme suyu Havzaları (Çakmak-Dağköy) Çevrelerinin Korunması ve Organik Tarımın Geliştirilmesi Projesi' gerçekleştiriliyor. Projenin birinci etabında 100'ün üzerinde üyeye sahip çiftçi birliklerine 4 adet dal parçalama makinası teslim edildi. Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen çalışma ile çiftçilerin bu makinaları kullanarak çevreyi ve bahçelerini korurken aynı zamanda kompost hazırlayarak kendi gübrelerini üretecekleri belirtildi.



ORGANİK TARIMI TEŞVİK EDİYORUZ

Proje ile ilgili bilgi veren Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı personeli Ziraat Yüksek Mühendisi Hicran Çıkış Kanca, "Samsun'da organik üretim yapan 8 bin 580 çiftçi mevcuttur. Baraj havzalarında Belediyemiz ve DOKAP işbirliğinde 2020 yılında ilk olarak yürütülen 'Çakmak Barajı Çevresinde Bulunan Havzasının Korunması ve Organik Üretimi Desteklemesi Projesi' ile havzada organik üretim teşvik edilmiş 648 üye 16 bin 882 dekar alanda üretim yaparken bu sayı 2023 yılında 791'e yükselmiştir. Samsun İli İçme suyu Havzaları (Çakmak-Dağköy) Çevrelerinin Korunması ve Organik Tarımın Geliştirilmesi Projesi' kapsamında ise çiftçilerimizi desteklemeye devam ediyoruz. Projelerle organik tarımın yaygınlaştırılması tüm gelir gruplarının tüketebileceği organik ürünlerin üretiminin desteklenmesi, izlenebilirliğin tesis edilmesi, etkin kontrol ve sertifikasyon sisteminin işletilmesi, organik ürün konusunda tüketici bilincinin artırılması sağlanacak" dedi.



ÖNCÜ ÇALIŞMALAR YAPMAYA DEVAM EDECEĞİZ

Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, kentte organik tarımın yaygınlaştırılması için yapılan çalışmalara çok önem verdiklerini belirterek "Bu kapsamda birçok projeyi gerçekleştiriyoruz. Özellikle organik tarımın yaygınlaştırılacağı alanlar noktasında içme suyu havzalarımızla ilgili özel bir çalışmamız var. İçme suyu havzası ve çevresinin korunması ile iyi tarım ve organik tarım faaliyetlerinin artırılması için çiftçilerimizi destekliyoruz. Çevresel sürdürülebilirlik ve kirlenmenin en aza indirilmesi amacıyla adımlarımızı atıyoruz. İnsan sağlığını önceleyen ve bu amaçla su kalitesini en üst düzeyde tutacak olan bir tarımsal üretim modeli hayata geçiyor. Ovalarımızda organik tarım sektörünün gelişimini sağlayacak iyi örnekleri oluşturmak için öncü çalışmalar yapmaya, çiftçilerimizi desteklemeye devam edeceğiz" diye konuştu.

BÜYÜKŞEHİR DESTEKLİYOR TARIM GÜÇLENİYOR

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, kentte tarımsal üretimi artırmak amacıyla son 4,5 yılda çiftçilere toplam 26 milyon liralık destek verdiklerini belirterek "Uyguladığımız projelerle bin 45 çiftçiye 2 milyon 729 bin fidan, 7 bin 124 ton tohum, 3 bin 311 çiftçiye hayvancılık, 8 bin 804 adet ekipman ve 34 ton gübre desteği verdik, 10 adet de sera kurduk. Tarımsal üretimin stratejik bir öneme sahip olduğu günümüzde bu alanda atılan her adımı verilen her desteği büyük bir hassasiyetle gerçekleştiriyoruz" dedi.



Samsun Büyükşehir Belediyesi, kentte tarımın gelişmesi ve tarımsal üretimin artırılması için yaptığı çalışmalara aralıksız devam ediyor. Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen projeler ile çiftçiler talep ve ihtiyaçlarına yönelik olarak destekleniyor.

BİN 45 ÇİFTÇİYE DESTEK VERDİK

Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, özellikle 'yatay kalkınma' konusuna büyük önem verdiklerini belirterek "Kentimizin dört bir yanında üretimi artırmak bizim için çok önemli. Tarımsal üretimin il genelinde yaygınlaştırılması, çiftçilerimiz güçlendirilmesi ve yeni çiftçi sayısının artırılması için birçok projeyi hayata geçirdik. Gerçekleştirdiğimiz çalışmalar kapsamında son 4,5 yılda bin 45 çiftçiye 2 milyon 729 bin fidan, 7 bin 124 ton tohum, 3 bin 311 çiftçiye hayvancılık, 8 bin 804 adet ekipman ve 34 ton gübre desteği verdik, 10 adet de sera kurduk. Böylece 4,5 yılda üreticilerimize toplam 26 milyon liralık destek sağladık" dedi.

ÜRETİCİLERİMİZİ DESTEKLEMeye DEVAM EDECEĞİZ

Başkan Demir 'Tarım Kenti' olan Samsun'un bu alanda Türkiye'nin en önemli kentlerinden

birisi olduğuna dikkat çekerek "Samsun'un mevcut tarımsal üretiminin daha da ileri seviyeye çıkması çiftçilerimizin desteklerle güçlendirilmesi en önemli hedeflerimizden birisi. Tarımsal üretimin stratejik bir öneme sahip olduğu günümüzde bu alanda atılan her adımı verilen her desteği büyük bir hassasiyetle gerçekleştiriyoruz. Bu bilinçle hareket edip şehrimizin her bir karışı değerli olan toprağını en güzel şekilde işleyerek Samsun'un tarımını dünyada öncü hale getirmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Bereketli topraklara sahip olan kentimizde verdiğimiz kaliteli fide, fidan, tohum, makine ve ekipmanla Büyükşehir Belediyesi olarak her zaman üreticimizi desteklemeye devam edeceğiz" şeklinde konuştu.



BÜYÜKŞEHİR'DEN MUHTARLARA **PROJE TANITIM GEZİSİ**

Samsun Büyükşehir Belediyesi, hayata geçilen projelerin tanıtılması ve belediye hizmetleriyle ilgili vatandaşların bilgilendirilmesi amacıyla 17 ilçede görev yapan muhtarlar için proje tanıtım gezisi etkinliği başlattı. Samsun'un alt ve üstyapı sorunlarını tek tek çözmeye devam eden Büyükşehir Belediyesi, bir yandan da kentin marka değerine katkı sağlayacak projeleri hayata geçiriyor. Büyükşehir Belediyesi, hizmete sunulan ve inşaatı devam eden vizyon projeleriyle ilgili bilgi verilmesi amacıyla mahalle muhtarları için proje tanıtım gezisi düzenlenmektedir.



TARIMHANEM

Samsun Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Tarafından Hazırlanan

